

**KONSOLIDOVANÉ ZNĚNÍ
SMLOUVY O
EVROPSKÉ UNII**

OBSAH**TEXT SMLOUVY**

	<i>Strana</i>
Preamble	9
HLAVA I — Společná ustanovení	10
HLAVA II — Ustanovení pozměňující Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství s cílem založit Evropské společenství	13
HLAVA III — Ustanovení pozměňující Smlouvu o založení Evropského společenství uhlí a oceli	14
HLAVA IV — Ustanovení pozměňující Smlouvu o založení Evropského společenství pro atomovou energii	14
HLAVA V — Ustanovení o společné zahraniční a bezpečnostní politice	14
HLAVA VI — Ustanovení o policejní a justiční spolupráci v trestních věcech	23
HLAVA VII — Ustanovení o posílené spolupráci	31
HLAVA VIII — Závěrečná ustanovení	33

JEHO VELIČENSTVO KRÁL BELGIČANŮ, JEJÍ VELIČENSTVO KRÁLOVNA DÁNSKA, PREZIDENT SPOLKOVÉ REPUBLIKY NĚMECKO, PREZIDENT ŘECKÉ REPUBLIKY, JEHO VELIČENSTVO KRÁL ŠPANĚLSKA, PREZIDENT FRANCOUZSKÉ REPUBLIKY, PREZIDENT IRSKA, PREZIDENT ITALSKÉ REPUBLIKY, JEHO KRÁLOVSKÁ VÝSOST VELKOVÉVODA LUCEMBURSKA, JEJÍ VELIČENSTVO KRÁLOVNA NIZOZEMSKA, PREZIDENT PORTUGALSKÉ REPUBLIKY, JEJÍ VELIČENSTVO KRÁLOVNA SPOJENÉHO KRÁLOVSTVÍ VELKÉ BRITÁNIE A SEVERNÍHO IRSKA ⁽¹⁾,

ROZHODNUTI vstoupit do nové etapy procesu evropské integrace zahájeného založením Evropských společenství,

PŘIPOMÍNÁJÍCE dějinný význam překonání rozdělení evropského kontinentu a potřebu vytvořit pevné základy podoby budoucí Evropy,

POTVRZUJÍCE oddanost základním sociálním právům, jak jsou vymezena v Evropské sociální chartě podepsané dne 18. října 1961 v Turíně a v Chartě Společenství základních sociálních práv pracovníků z roku 1989,

POTVRZUJÍCE svou oddanost zásadám svobody, demokracie a úcty k lidským právům a základním svobodám a zásadám právního státu,

PŘEJÍCE SI prohloubit solidaritu mezi svými národy při respektování jejich historie, kultury a tradic,

PŘEJÍCE SI dále posílit demokratickou povahu a efektivní fungování orgánů a umožnit jim tak v jednotném institucionálním rámci lépe plnit úkoly, jež jim jsou svěřeny,

ROZHODNUTI dosáhnout posílení a konvergence svých hospodářství a zavést hospodářskou a měnovou unii, jež v souladu s ustanoveními této smlouvy zahrnuje jednotnou a stabilní měnu,

ODHODLÁNI podporovat hospodářský a sociální rozvoj svých národů s ohledem na zásadu udržitelného rozvoje a v rámci dotvoření vnitřního trhu a posilování soudržnosti a ochrany životního prostředí a provádět politiku, která bude zajišťovat, že rozvoj hospodářské integrace bude provázen rozvojem ostatních oblastí,

ROZHODNUTI zavést společné občanství pro státní příslušníky svých zemí,

⁽¹⁾ Členy Evropské unie se od té doby staly Česká republika, Estonská republika, Kyprská republika, Lotyšská republika, Litevská republika, Maďarská republika, Republika Malta, Rakouská republika, Polská republika, Republika Slovinsko, Slovenská republika, Finská republika a Švédské království.

ROZHODNUTI provádět společnou zahraniční a bezpečnostní politiku včetně budoucího vymezení společné obranné politiky, která by mohla vést v souladu s článkem 17 ke společné obraně, a posilovat tak evropskou identitu a nezávislost v zájmu podpory míru, bezpečnosti a pokroku v Evropě a ve světě,

ROZHODNUTI usnadnit volný pohyb osob a zároveň zajišťovat bezpečnost a ochranu svého lidu vytvořením prostoru svobody, bezpečnosti a práva v souladu s ustanoveními této smlouvy,

ROZHODNUTI pokračovat v procesu vytváření stále užšího svazku mezi národy Evropy, v němž jsou rozhodnutí přijímána co nejbližší občanům v souladu se zásadou subsidiarity,

SE ZŘETELEM k dalším krokům, jež je třeba učinit v zájmu dosažení pokroku v evropské integraci,

SE ROZHODLI založit Evropskou unii, a za tím účelem byli jmenováni tito zplnomocnění zástupci:

(seznam zplnomocněných zástupců není přetištěn)

KTERÍ se po výměně svých plných mocí, jež byly shledány v dobré a náležité formě, dohodli na těchto ustanoveních:

HLAVA I

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Touto smlouvou zakládají VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY mezi sebou EVROPSKOU UNII (dále jen „Unie“).

Tato smlouva představuje novou etapu v procesu vytváření stále užšího svazku mezi národy Evropy, v němž jsou rozhodnutí přijímána co nejotevřeněji a co nejbližší občanům.

Unie je založena na Evropských společenstvích doplněných politikami a formami spolupráce stanovenými touto smlouvou. Jejím posláním je utvářet vztahy mezi členskými státy a mezi jejich národy na základě soudržnosti a solidarity.

Článek 2

Unie si stanoví tyto cíle:

- podporovat hospodářský a sociální pokrok a vysokou úroveň zaměstnanosti a dosahovat vyváženého a udržitelného rozvoje, zejména vytvořením prostoru bez vnitřních hranic, posilováním hospodářské a sociální soudržnosti a zavedením hospodářské a měnové unie, jež v souladu s ustanoveními této smlouvy v konečném důsledku zahrne i jednotnou měnu,
- potvrzovat svou identitu na mezinárodní scéně, zejména prováděním společné zahraniční a bezpečnostní politiky včetně postupného vymezení společné obranné politiky, která by mohla vést v souladu s článkem 17 ke společné obraně,
- upevňovat ochranu práv a zájmů státních příslušníků svých členských států zavedením občanství Unie,
- zachovávat a rozvíjet Unii jako prostor svobody, bezpečnosti a práva, ve kterém je zaručen volný pohyb osob ve spojení s vhodnými opatřeními týkajícími se kontroly na vnějších hranicích, práva azylu, přistěhovalectví a předcházení a potírání zločinnosti,
- v plném rozsahu zachovávat *acquis communautaire* a rozvíjet je, přičemž se posoudí, do jaké míry je potřebné přehodnotit politiky a formy spolupráce zaváděné touto smlouvou s cílem zajistit účinnost mechanismů a orgánů Společenství.

Cílů Unie je dosahováno za podmínek a v časovém sledu stanoveném touto smlouvou při dodržení zásady subsidiarity vymezené v článku 5 Smlouvy o založení Evropského společenství.

Článek 3

Unie disponuje jednotnou soustavou orgánů, která zajišťuje soudržnost a nepřetržitost činností uskutečňovaných k dosažení jejích cílů za současného zachování a rozvíjení *acquis communautaire*.

Unie zajišťuje zejména soudržnost všech svých vnějších činností jako celku v rámci své zahraniční, bezpečnostní a hospodářské politiky a politiky rozvoje. Rada a Komise odpovídají za zajištění této soudržnosti, a za tímto účelem spolupracují. V rámci svých pravomocí zajišťují provádění těchto politik.

Článek 4

Evropská rada dává Unii nezbytné podněty pro její rozvoj a vymezuje obecné politické směry tohoto rozvoje.

Evropská rada sdružuje hlavy států nebo předsedy vlád členských států a předsedu Komise. Jim jsou nápomocni ministři zahraničních věcí členských států a jeden člen Komise. Evropská rada se schází alespoň dvakrát ročně za předsednictví hlavy státu či předsedy vlády členského státu, který vykonává předsednictví Rady.

Evropská rada podává Evropskému parlamentu zprávu po každém svém zasedání a každoročně mu předkládá písemnou zprávu o pokroku, jehož Unie dosáhla.

Článek 5

Evropský parlament, Rada, Komise, Soudní dvůr a Účetní dvůr vykonávají své pravomoci za podmínek a pro účely, které vymezují jednak ustanovení smluv o založení Evropských společenství a následných smluv a dokumentů, jež je mění či doplňují, a jednak ostatní ustanovení této smlouvy.

Článek 6

1. Unie je založena na zásadách svobody, demokracie, dodržování lidských práv a základních svobod a právního státu, zásadách, které jsou společné členským státům.
2. Unie ctí základní práva zaručená Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod podepsanou v Římě dne 4. listopadu 1950 a ta, jež vyplývají z ústavních tradic společných členským státům, jako obecné zásady práva Společenství.
3. Unie ctí národní identitu svých členských států.
4. Unie si zajistí prostředky nezbytné pro dosažení svých cílů a pro provádění svých politik.

Článek 7

1. Na odůvodněný návrh jedné třetiny členských států, Evropského parlamentu nebo Komise může Rada většinou čtyř pětin svých členů po obdržení souhlasného stanoviska Evropského parlamentu rozhodnout, že existuje zřejmé nebezpečí, že některý členský stát závažně poruší zásady uvedené v čl. 6 odst. 1, a podat tomuto členskému státu vhodná doporučení. Před přijetím tohoto rozhodnutí vyslechne Rada daný členský stát a může stejným postupem požádat nezávislé osobnosti, aby v přiměřené lhůtě předložily zprávu o situaci v daném členském státě.

Rada pravidelně přezkoumává, zda důvody, které ji k takovému rozhodnutí vedly, stále trvají.

2. Na návrh jedné třetiny členských států nebo Komise a po obdržení souhlasu Evropského parlamentu může Rada složená z hlav států nebo předsedů vlád jednomyslně rozhodnout, že došlo k závažnému a trvajícimu porušení zásad uvedených v čl. 6 odst. 1 ze strany členského státu, poté co vládu tohoto členského státu vyzve, aby se k této věci vyjádřila.

3. Bylo-li učiněno zjištění uvedené v odstavci 2, může Rada kvalifikovanou většinou rozhodnout, že určitá práva, která pro dotýčný stát vyplývají z použití této smlouvy, včetně hlasovacích práv zástupců jeho vlády v Radě, budou pozastavena. Přitom přihlédne k možným důsledkům takového pozastavení pro práva a povinnosti fyzických a právnických osob.

Povinnosti dotýčného členského státu vyplývající z této smlouvy jsou pro tento stát v každém případě i nadále závazné.

4. Rada může později kvalifikovanou většinou rozhodnout, že změni nebo zruší opatření přijatá podle odstavce 3, jestliže se změní situace, která vedla k přijetí těchto opatření.

5. Pro účely tohoto článku Rada rozhoduje bez přihlédnutí k hlasu zástupce vlády dotýčného členského státu. To, že se osobně přítomní nebo zastoupení členové zdrží hlasování, nebrání přijetí rozhodnutí uvedených v odstavci 2. Kvalifikovaná většina je vymezena jako podíl vážených hlasů zúčastněných členů Rady, který je stanoven v čl. 205 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství.

Tohoto odstavce se použije i tehdy, jsou-li hlasovací práva pozastavena podle odstavce 3.

6. Pro účely odstavců 1 a 2 rozhoduje Evropský parlament dvoutřetinovou většinou ode-
vzaných hlasů, které představují většinu jeho členů.

HLAVA II

USTANOVENÍ POZMĚŇUJÍCÍ SMLOUVU O ZALOŽENÍ EVROPSKÉHO HOSPODÁŘSKÉHO SPOLEČENSTVÍ S CÍLEM ZALOŽIT EVROPSKÉ SPOLEČENSTVÍ

Článek 8

(není obsažen)

HLAVA III

USTANOVENÍ POZMĚŇUJÍCÍ SMLOUVU O ZALOŽENÍ EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ UHLÍ A OCELI

Článek 9

(není obsažen)

HLAVA IV

USTANOVENÍ POZMĚŇUJÍCÍ SMLOUVU O ZALOŽENÍ EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ PRO ATOMOVOU ENERGII

Článek 10

(není obsažen)

HLAVA V

USTANOVENÍ O SPOLEČNÉ ZAHRANIČNÍ A BEZPEČNOSTNÍ POLITICE

Článek 11

1. Unie vymezuje a provádí společnou zahraniční a bezpečnostní politiku, která zahrnuje všechny oblasti zahraniční a bezpečnostní politiky a jejímiž cíli jsou:

- chránit společné hodnoty, základní zájmy, nezávislost a celistvost Unie v souladu se zásadami Charty Organizace spojených národů,
- posilovat bezpečnost Unie ve všech formách,
- zachovávat mír a posilovat mezinárodní bezpečnost v souladu se zásadami Charty Organizace spojených národů, jakož i se zásadami Helsinského závěrečného aktu a cíli Pařížské charty, včetně těch, které se vztahují na vnější hranice,
- podporovat mezinárodní spolupráci,
- rozvíjet a upevňovat demokracii a právní stát, jakož i dodržování lidských práv a základních svobod.

2. Členské státy aktivně a bezvýhradně podporují zahraniční a bezpečnostní politiku Unie v duchu loajality a vzájemné solidarity.

Členské státy spolupracují na rozšiřování a rozvoji své vzájemné politické solidarity. Zdrží se jakéhokoli jednání, které je v rozporu se zájmy Unie nebo může snižovat účinnost jejího působení jako soudržné síly v mezinárodních vztazích.

Rada dbá na dodržování těchto zásad.

Článek 12

Unie sleduje cíle vytyčené v článku 11:

- vymezováním zásad a obecných směrů společné zahraniční a bezpečnostní politiky,
- rozhodováním o společných strategiích,
- přijímáním společných akcí,
- zaujímáním společných postojů,
- posilováním systematické spolupráce mezi členskými státy při provádění jejich politiky.

Článek 13

1. Evropská rada vymezuje zásady a obecné směry společné zahraniční a bezpečnostní politiky, včetně věcí souvisejících s obranou.

2. Evropská rada rozhoduje o společných strategiích, které Unie provádí v oblastech, kde existují důležité společné zájmy členských států.

Ve společných strategiích jsou vymezeny cíle, doba trvání a prostředky, které Unie a členské státy poskytnou.

3. Rada na základě obecných směrů stanovených Evropskou radou přijímá rozhodnutí nezbytná pro vymezení a provádění společné zahraniční a bezpečnostní politiky.

Rada doporučuje společné strategie Evropské radě a provádí je zejména přijímáním společných akcí a zaujímáním společných postojů.

Rada dbá na jednotu, soudržnost a účinnost postupu Unie.

Článek 14

1. Rada přijímá společné akce. Společné akce jsou zaměřeny na řešení zvláštních situací, při nichž se operativní akce ze strany Unie považuje za žádoucí. Ve společných akcích jsou vymezeny cíle, rozsah, prostředky, které budou Unii poskytnuty, podmínky jejich provádění, a je-li to nezbytné, doba trvání.
2. Dojde-li ke změně okolností majících podstatný vliv na záležitost, která je předmětem společné akce, přezkoumá Rada zásady a cíle této akce a přijme nezbytná rozhodnutí. Dokud Rada nerozhodne, společná akce trvá.
3. Společné akce zavazují členské státy při zaujímání postojů a při provádění jejich činnosti.
4. Rada může požádat Komisi o předložení jakýchkoli vhodných návrhů, které se týkají společné zahraniční a bezpečnostní politiky, aby zajistila provedení společné akce.
5. Každý národní postoj nebo opatření, které jsou plánovány v rámci společné akce, se oznámí s dostatečným předstihem, aby se v případě potřeby mohly konat předběžné konzultace v Radě. Povinnost předběžného informování se nevztahuje na opatření, která představují pouhé převzetí rozhodnutí Rady v jednotlivých státech.
6. V nevyhnutelných případech vyplývajících ze změn situace a nerozhodla-li Rada, mohou členské státy s ohledem na obecné cíle společné akce přijmout nezbytná okamžitá opatření. Dotyčný členský stát o těchto opatřeních okamžitě uvědomí Radu.
7. Nastanou-li při provádění společné akce větší potíže, vyrozumí o nich členský stát Radu, která je projedná a hledá odpovídající řešení. Taková řešení nesmějí být v rozporu s cíli společné akce ani nesmějí snižovat její účinnost.

Článek 15

Rada zaujímá společné postoje. Společné postoje vymezují přístup Unie ke konkrétní otázce zeměpisné nebo tématické povahy. Členské státy zajistí, aby jejich vnitrostátní politiky byly v souladu se společnými postoji.

Článek 16

Členské státy se v rámci Rady navzájem informují a konzultují o všech otázkách zahraniční a bezpečnostní politiky obecného zájmu, aby prostřednictvím sladěného a souběžného jednání zajistily co nejúčinnější uplatňování vlivu Unie.

Článek 17

1. Společná zahraniční a bezpečnostní politika zahrnuje všechny otázky, které se týkají bezpečnosti Unie, včetně postupného vymezení rámce společné obranné politiky, která by mohla vést ke společné obraně, rozhodne-li tak Evropská rada. V tomto případě doporučí Evropská rada členským státům přijetí takového rozhodnutí v souladu s jejich ústavními předpisy.

Politika Unie podle tohoto článku se nedotýká zvláštní povahy bezpečnostní a obranné politiky některých členských států a uznává závazky některých členských států uskutečňujících svou společnou obranu v rámci Organizace Severoatlantické smlouvy (NATO), které vyplývají ze Severoatlantické smlouvy a které jsou v souladu se společnou bezpečnostní a obrannou politikou vytvořenou v tomto rámci.

V míře, v jaké to členské státy považují za vhodné, bude postupné vytváření rámce společné obranné politiky podporováno vzájemnou spoluprací v oblasti vyzbrojování.

2. Otázky upravené tímto článkem zahrnují humanitární a záchranné mise, mise k udržení míru a mise bojových jednotek k řešení krizí, včetně prosazování míru.

3. Rozhodnutí, která se týkají obrany podle tohoto článku, jsou přijímána, aniž jsou dotčeny politiky a závazky uvedené v odst. 1 druhém pododstavci.

4. Tento článek nebrání rozvoji užší spolupráce mezi dvěma nebo více členskými státy na dvoustranné úrovni v rámci Západoevropské unie (ZEU) a NATO, pokud tato spolupráce není v rozporu se spoluprací upravenou v této hlavě ani ji nenarušuje.

5. Za účelem dosažení cílů tohoto článku budou jeho ustanovení znovu posouzena v souladu s článkem 48.

Článek 18

1. Předsednictví zastupuje Unii v záležitostech společné zahraniční a bezpečnostní politiky.

2. Předsednictví odpovídá za provádění rozhodnutí přijatých podle této hlavy; v rámci těchto úkolů vyjadřuje postoj Unie v mezinárodních organizacích a na mezinárodních konferencích.

3. Předsednictví je nápomocen generální tajemník Rady, který vykonává funkci vysokého představitele pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku.
4. Komise je plně zapojena do úkolů uvedených v odstavcích 1 a 2. Při plnění těchto úkolů je předsednictví případně nápomocen příští předsedající členský stát.
5. Rada může, kdykoli to považuje za nezbytné, jmenovat zvláštního zástupce pro jednotlivé politické otázky.

Článek 19

1. Členské státy koordinují svou činnost v mezinárodních organizacích a na mezinárodních konferencích. Na nich zastávají své společné postoje.

V mezinárodních organizacích a na mezinárodních konferencích, jichž se neúčastní všechny členské státy, zastávají zúčastněné státy společné postoje.

2. Aniž je dotčen odstavec 1 a čl. 14 odst. 3, členské státy zastoupené v mezinárodních organizacích a na mezinárodních konferencích, kterých se neúčastní všechny členské státy, průběžně informují nezúčastněné členské státy o všech otázkách společného zájmu.

Členské státy, které jsou současně členy Rady bezpečnosti Organizace spojených národů, harmonizují svůj postup a plně informují ostatní členské státy. Členské státy, které jsou stálými členy Rady bezpečnosti, budou při výkonu svých funkcí hájit postoje a zájmy Unie, aniž je dotčena jejich odpovědnost podle Charty Organizace spojených národů.

Článek 20

Diplomatická a konzulární zastoupení členských států a zastoupení Komise ve třetích zemích a na mezinárodních konferencích a jejich zastoupení při mezinárodních organizacích spolupracují tak, aby zajistila dodržování a provádění společných postojů a společných akcí přijatých Radou.

Prohlubují spolupráci výměnou informací, vypracováváním společných hodnocení a přispíváním k provádění ustanovení článku 20 Smlouvy o založení Evropského společenství.

Článek 21

Předsednictví konzultuje s Evropským parlamentem hlavní hlediska a základní možnosti společné zahraniční a bezpečnostní politiky a zajišťuje, aby názory Evropského parlamentu byly náležitě brány v úvahu. Evropský parlament je předsednictvím a Komisí pravidelně informován o vývoji zahraniční a bezpečnostní politiky Unie.

Evropský parlament může Radě klást dotazy nebo jí dávat doporučení. Každoročně koná rozpravu o pokroku při provádění společné zahraniční a bezpečnostní politiky.

Článek 22

1. Každý členský stát nebo Komise se mohou Rady dotazovat na záležitosti týkající se společné zahraniční a bezpečnostní politiky a mohou předkládat Radě návrhy.

2. V případech vyžadujících rychlé rozhodnutí svolá předsednictví z vlastního podnětu nebo na žádost Komise nebo členského státu mimořádné zasedání Rady ve lhůtě čtyřiceti osmi hodin, a je-li to naprosto nezbytné, ve lhůtě kratší.

Článek 23 ⁽¹⁾

1. Rozhodnutí podle této hlavy přijímá Rada jednomyslně. Zdrží-li se přítomní nebo zastoupení členové hlasování, není to překážkou přijetí těchto rozhodnutí.

Zdrží-li se člen Rady hlasování, může to odůvodnit formálním prohlášením podle tohoto pododstavce. V takovém případě není povinen provést rozhodnutí, uznává však, že rozhodnutí zavazuje Unii. V duchu vzájemné solidarity se dotýčný členský stát zdrží jakékoli činnosti, která by se mohla dostat do rozporu s činností Unie založené na takovém rozhodnutí nebo jí bránit, a ostatní členské státy jeho postoj uznávají. Představují-li členové Rady, kteří učinili takové prohlášení, více než jednu třetinu hlasů vážených podle čl. 205 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství, není rozhodnutí přijato.

2. Odchylně od odstavce 1 rozhoduje Rada kvalifikovanou většinou:

- přijímá-li společné akce, zaujímá-li společné postoje nebo přijímá-li jiná rozhodnutí na základě společné strategie,
- přijímá-li rozhodnutí k provedení společné akce nebo společného postoje,
- jmenuje-li zvláštního zástupce podle čl. 18 odst. 5.

⁽¹⁾ Článek změněn aktem o přistoupení z roku 2003. Viz dodatek na konci této publikace.

Prohlásí-li člen Rady, že se z důležitých důvodů státní politiky, které musí uvést, zamýšlí postavit proti přijetí některého rozhodnutí kvalifikovanou většinou, hlasování se nekoná. Rada může kvalifikovanou většinou požádat, aby byla věc předložena Evropské radě k jednomyslnému rozhodnutí.

Hlasům členů Rady je přidělena váha podle čl. 205 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství. K přijetí rozhodnutí se vyžaduje nejméně 232 hlasů alespoň dvou třetin členů. Člen Rady může požádat, aby při přijímání rozhodnutí Rady kvalifikovanou většinou bylo ověřeno, zda členské státy tvořící tuto kvalifikovanou většinu zastupují alespoň 62 % celkového počtu obyvatel Unie. Ukáže-li se, že tato podmínka není splněna, není dané rozhodnutí přijato.

Tento odstavec se nevztahuje na rozhodnutí související s vojenstvím nebo obranou.

3. Procedurální otázky rozhoduje Rada většinou svých členů.

Článek 24

1. Je-li k provedení této hlavy nezbytné uzavřít dohodu s jedním nebo více státy nebo mezinárodními organizacemi, může Rada zmocnit předsednictví, aby za tímto účelem zahájilo jednání, případně s podporou Komise. Takové dohody uzavírá Rada na doporučení předsednictví.

2. Pokud se dohoda týká otázky, v níž je pro přijímání vnitřních rozhodnutí požadována jednomyslnost, rozhoduje Rada jednomyslně.

3. Je-li dohoda zamýšlena k provedení společné akce nebo společného postoje, rozhoduje Rada kvalifikovanou většinou v souladu s čl. 23 odst. 2.

4. Tento článek se vztahuje i na věci spadající do hlavy VI. Týká-li se dohoda otázky, v níž je pro přijímání vnitřních rozhodnutí nebo opatření vyžadována kvalifikovaná většina, rozhoduje Rada kvalifikovanou většinou v souladu s čl. 34 odst. 3.

5. Členský stát, jehož zástupce v Radě prohlásí, že tento stát musí splnit své ústavní předpisy, není touto dohodou vázán; ostatní členové Rady se mohou dohodnout na předběžném provádění dohody.

6. Dohody uzavřené za podmínek uvedených v tomto článku zavazují orgány Unie.

Článek 25

Aniž je dotčen článek 207 Smlouvy o založení Evropského společenství, sleduje Politický a bezpečnostní výbor mezinárodní situaci v oblastech společné zahraniční a bezpečnostní politiky a přispívá k vymezení politik podáváním stanovisek Radě na její žádost nebo z vlastního podnětu. Sleduje také provádění dohodnutých politik, aniž je dotčena působnost předsednictví a Komise.

V rámci této hlavy vykonává výbor pod odpovědností Rady politickou kontrolu a strategické řízení při operacích k řešení krizí.

Rada může za účelem operace k řešení krizí a po dobu jejího trvání, jak ji Rada určí, zmocnit výbor k přijímání vhodných rozhodnutí týkajících se politické kontroly a strategického řízení operace, aniž je dotčen článek 47.

Článek 26

Generální tajemník Rady, vysoký představitel pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku je nápomocen Radě v otázkách společné zahraniční a bezpečnostní politiky především tím, že přispívá k formulování, přípravě a provádění politických rozhodnutí a případně tím, že vede jménem Rady na žádost předsednictví politický dialog se třetími stranami.

Článek 27

Komise je plně zapojena do prací v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky.

Článek 27a

1. Účelem posílené spolupráce v některé z oblastí uvedených v této hlavě je chránit hodnoty celé Unie a sloužit jejím zájmům tím, že potvrdí její identitu jako soudržné síly na mezinárodní úrovni. Při této spolupráci jsou zachovávány:

— zásady, cíle, obecné směry a soudržnost společné zahraniční a bezpečnostní politiky, jakož i rozhodnutí přijatá v jejím rámci,

- pravomoci Evropského společenství a
- soudržnost mezi souhrnem politik Unie a jejími vnějšími činnostmi.

2. Na posílenou spolupráci podle tohoto článku se použijí články 11 až 27, 27b až 28, nestanoví-li článek 27c a články 43 až 45 jinak.

Článek 27b

Posílená spolupráce podle této hlavy se týká provádění společné akce nebo společného postoje. Nemůže se týkat otázek souvisejících s vojenstvím nebo s obranou.

Článek 27c

Členské státy, které mezi sebou zamýšlejí navázat posílenou spolupráci podle článku 27b, podají v tomto smyslu žádost Radě.

Žádost bude předána Komisi a pro informaci Evropskému parlamentu. Komise zaujme stanovisko zejména ke spojitosti zamýšlené posílené spolupráce s politikami Unie. O vydání zmocnění rozhodne Rada v souladu s čl. 23 odst. 2 druhým a třetím pododstavcem v souladu s články 43 až 45.

Článek 27d

Aniž jsou dotčeny pravomoci předsednictví a Komise, dbá generální tajemník Rady, vysoký představitel pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku zejména na to, aby byli Evropský parlament a všichni členové Rady plně informováni o provádění posílené spolupráce v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky.

Článek 27e

Každý členský stát, který si přeje podílet se na posílené spolupráci navázané na základě článku 27c, oznámí svůj záměr Radě a uvědomí o něm Komisi. Komise podá Radě stanovisko ve lhůtě tří měsíců ode dne obdržení oznámení. Ve lhůtě čtyř měsíců ode dne obdržení oznámení rozhodne Rada o žádosti a o případné zvláštní úpravě, kterou považuje za nezbytnou. Rozhodnutí se považuje za přijaté, pokud je Rada v téže lhůtě kvalifikovanou většinou neodloží; v tom případě Rada své rozhodnutí odůvodní a stanoví lhůtu pro jeho přezkoumání.

Pro účely tohoto článku rozhoduje Rada kvalifikovanou většinou. Kvalifikovanou většinou se rozumí týž podíl vážených hlasů a týž podíl počtu zúčastněných členů Rady, jak jsou stanoveny v čl. 23 odst. 2 třetím pododstavci.

Článek 28

1. Články 189, 190, 196 až 199, 203, 204, 206 až 209, 213 až 219, 255 a 290 Smlouvy o založení Evropského společenství se vztahují na ustanovení týkající se oblastí uvedených v této hlavě.

2. Správní výdaje, které orgánům vzniknou na základě ustanovení týkajících se oblastí uvedených v této hlavě, jsou hrazeny z rozpočtu Evropských společenství.

3. Operativní výdaje, které vzniknou v souvislosti s prováděním výše uvedených ustanovení, jsou rovněž hrazeny z rozpočtu Evropských společenství s výjimkou výdajů na operace v souvislosti s vojenstvím nebo obranou a případů, kdy Rada jednomyslně rozhodne jinak.

Nejsou-li výdaje hrazeny z rozpočtu Evropských společenství, hradí je členské státy podle klíče hrubého národního produktu, pokud Rada jednomyslně nerozhodne jinak. Členské státy, jejichž zástupci v Radě učinili formální prohlášení podle čl. 23 odst. 1. druhého pododstavce, nejsou povinny přispívat na financování operací v souvislosti s vojenstvím nebo obranou.

4. Rozpočtový proces upravený ve Smlouvě o založení Evropského společenství se vztahuje na výdaje, které jsou hrazeny z rozpočtu Evropských společenství.

HLAVA VI

USTANOVENÍ O POLICEJNÍ A JUSTIČNÍ SPOLUPRÁCI V TRESTNÍCH VĚCECH

Článek 29

Aniž jsou dotčeny pravomoci Evropského společenství, klade si Unie za cíl poskytovat svým občanům v prostoru svobody, bezpečnosti a práva vysokou úroveň ochrany tím, že rozvíjí společný postup členských států v oblasti policejní a justiční spolupráce v trestních věcech, a tím, že předchází rasismu a xenofobii a potírá je.

Tohoto cíle se dosáhne předcházením organizované i neorganizované trestné činnosti a bojem proti ní, zejména proti terorismu, obchodu s lidmi, trestným činům proti dětem, nedovolenému obchodu s drogami a nedovolenému obchodu se zbraněmi, korupci a podvodům, prostřednictvím:

- užší spolupráce policejních, celních a jiných příslušných orgánů členských států přímo nebo prostřednictvím Evropského policejního úřadu (Europolu) v souladu s články 30 a 32,
- užší spolupráce justičních a jiných příslušných orgánů členských států, též prostřednictvím Evropské jednotky pro justiční spolupráci (Eurojust), v souladu s články 31 a 32,
- sbližováním předpisů trestního práva členských států v souladu s čl. 31 písm. e), je-li to nezbytné.

Článek 30

1. Společný postup v oblasti policejní spolupráce zahrnuje:

- a) operativní spolupráci příslušných orgánů včetně policie, celních orgánů a jiných donucovacích orgánů členských států při předcházení trestným činům, jejich odhalování a objasňování;
- b) shromažďování, uchovávání, zpracovávání, analýzu a výměnu příslušných informací, včetně informací donucovacích orgánů k oznámením o podezřelých finančních operacích, zejména prostřednictvím Europolu, za podmínky dodržování příslušných předpisů o ochraně osobních údajů;
- c) spolupráci a společné iniciativy v oblasti vzdělávání, výměny styčných důstojníků, služebních pobytů, využití prostředků a forenzního výzkumu;
- d) společné vyhodnocování jednotlivých vyšetřovacích postupů při odhalování závažných forem organizované trestné činnosti.

2. Rada podporuje spolupráci prostřednictvím Europolu a během pěti let od vstupu Amsterodamské smlouvy v platnost zejména:

- a) umožní Europolu usnadňovat a podporovat přípravu a povzbuzovat koordinaci a provádění konkrétních vyšetřovacích akcí příslušných orgánů členských států včetně operativních akcí společných týmů, které zahrnují zástupce Europolu v podpůrné funkci;

- b) přijme opatření, která Europolu umožní obracet se na příslušné orgány členských států se žádostí provést a koordinovat vyšetřování ve zvláštních případech a rozvíjet konkrétní odborné znalosti, které mohou být předávány členským státům, aby jim pomáhaly při vyšetřování případů organizované trestné činnosti;
- c) podpoří spolupráci mezi úředníky činnými v trestním řízení, specializovanými na boj proti organizované trestné činnosti v úzké spolupráci s Europolem;
- d) zavede síť výzkumu, dokumentace a statistiky o přeshraniční trestné činnosti.

Článek 31

1. Společný postup v oblasti justiční spolupráce v trestních věcech zahrnuje:
 - a) usnadňování a urychlování spolupráce příslušných ministerstev a justičních nebo obdobných orgánů členských států v řízení a při výkonu rozhodnutí, a to též prostřednictvím Eurojustu, jeví-li se to účelné;
 - b) usnadňování vydávání mezi členskými státy;
 - c) zajišťování slučitelnosti příslušných předpisů členských států, pokud je to nezbytné ke zlepšení této spolupráce;
 - d) předcházení kompetenčním konfliktům mezi členskými státy;
 - e) postupné přijímání opatření k zavedení minimálních pravidel o znacích skutkových podstat trestných činů a trestech v oblasti organizované trestné činnosti, terorismu a nedovoleného obchodu s drogami.
2. Rada podporuje spolupráci prostřednictvím Eurojustu tím, že:
 - a) umožňuje Eurojustu přispívat k dobré koordinaci mezi orgány členských států činných v trestním řízení;
 - b) podporuje pomoc poskytovanou Eurojustem při vyšetřování závažné přeshraniční trestné činnosti, zejména v případech organizované trestné činnosti, s ohledem zejména na analýzy provedené Europolem;
 - c) usnadňuje úzkou spolupráci Eurojustu s Evropskou soudní sítí, zejména proto, aby byl usnadněn výkon dožádání a žádostí o vydání.

Článek 32

Rada stanoví podmínky a meze, za nichž mohou příslušné orgány uvedené v článcích 30 a 31 zasahovat na území jiného členského státu ve spojení a po dohodě s jeho orgány.

Článek 33

Tato hlava se nedotýká výkonu působnosti členských států v oblasti udržování veřejného pořádku a ochrany vnitřní bezpečnosti.

Článek 34 ⁽¹⁾

1. V oblastech uvedených v této hlavě se členské státy informují a konzultují v Radě tak, aby koordinovaly své postupy. K tomu navazují spolupráci mezi příslušnými útvary svých státních správ.
2. Rada přijímá opatření a podporuje vhodnou formou a vhodnými postupy uvedenými v této hlavě spolupráci sloužící cílům Unie. Za tím účelem může Rada z podnětu členského státu nebo Komise jednomyslně:
 - a) zaujímat společné postoje vymezující přístup Unie k určité otázce;
 - b) přijímat rámcová rozhodnutí za účelem sblížování právních předpisů členských států. Rámcová rozhodnutí jsou závazná pro členské státy co do výsledku, kterého má být dosaženo, přičemž volba forem a prostředků se ponechává vnitrostátním orgánům. Nemají přímý účinek;
 - c) přijímat rozhodnutí za jakýmkoli jiným účelem, který je v souladu s cíli této hlavy, s vyloučením sblížování právních předpisů členských států. Tato rozhodnutí jsou závazná a nemají přímý účinek; Rada přijímá kvalifikovanou většinou opatření, která jsou nezbytná k provedení těchto rozhodnutí na úrovni Unie;
 - d) vypracovávat úmluvy, které doporučí členským státům k přijetí v souladu s jejich ústavními předpisy. Členské státy zahájí odpovídající proces ve lhůtě stanovené Radou.

Není-li v těchto úmluvách stanoveno jinak, vstoupí v platnost, jakmile budou přijaty alespoň polovinou členských států, a to v členských státech, které je přijaly. Opatření k provedení úmluv jsou přijímána v Radě dvoutřetinovou většinou hlasů smluvních stran.

⁽¹⁾ Článek změněn aktem o přistoupení z roku 2003. Viz dodatek na konci této publikace.

3. Má-li Rada rozhodnout kvalifikovanou většinou, je hlasům jejích členů přidělena váha stanovená v čl. 205 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství a k přijetí aktů Rady se vyžaduje nejméně 232 hlasů alespoň dvou třetin členů. Člen Rady může požádat, aby při přijímání rozhodnutí Rady kvalifikovanou většinou bylo ověřeno, zda členské státy tvořící tuto kvalifikovanou většinu zastupují alespoň 62 % celkového počtu obyvatel Unie. Ukáže-li se, že tato podmínka není splněna, není dané rozhodnutí přijato.

4. V procedurálních otázkách Rada rozhoduje většinou svých členů.

Článek 35

1. Soudní dvůr Evropských společenství má za podmínek stanovených v tomto článku pravomoc rozhodovat o předběžných otázkách týkajících se platnosti a výkladu rámcových rozhodnutí a rozhodnutí, výkladu úmluv uzavřených podle této hlavy, jakož i platnosti a výkladu opatření k jejich provedení.

2. Každý členský stát může uznat prohlášením učiněným při podpisu Amsterodamské smlouvy nebo kdykoli později pravomoc Soudního dvora rozhodovat o předběžných otázkách podle odstavce 1.

3. Učinil-li členský stát prohlášení podle odstavce 2 tohoto článku, uvede, že:

- a) každý soud tohoto státu, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva, může požádat Soudní dvůr o rozhodnutí o předběžné otázce týkající se platnosti nebo výkladu aktu uvedeného v odstavci 1, která se v řízení před ním vyskytla, považuje-li je za nezbytné k vydání svého rozsudku, nebo že
- b) každý soud tohoto státu může požádat Soudní dvůr o rozhodnutí o předběžné otázce týkající se platnosti nebo výkladu aktu uvedeného v odstavci 1, která se v řízení před ním vyskytla, považuje-li je za nezbytné k vydání svého rozsudku.

4. Každý členský stát může bez ohledu na to, zda učinil prohlášení podle odstavce 2, předložit Soudnímu dvoru v řízeních podle odstavce 1 svá podání nebo písemná vyjádření k věci.

5. Soudní dvůr nemá pravomoc přezkoumávat platnost nebo přiměřenost opatření policie nebo jiných donucovacích orgánů ani výkon působnosti členských států v oblasti udržování veřejného pořádku a ochrany vnitřní bezpečnosti.

6. Soudní dvůr je příslušný přezkoumávat legalitu rámcových rozhodnutí a rozhodnutí na základě žalob podaných členským státem nebo Komisí pro nepříslušnost, porušení podstatných formálních náležitostí, porušení této smlouvy nebo právního předpisu týkajícího se jejího provádění, anebo pro zneužití pravomoci. Žaloby podle tohoto odstavce je třeba zahájit ve lhůtě dvou měsíců od zveřejnění aktu.

7. Soudní dvůr je příslušný rozhodovat o všech sporech mezi členskými státy o výklad nebo použití právních aktů přijatých podle čl. 34 odst. 2, které Rada nevyřeší do šesti měsíců od jejich předložení jedním z jejích členů. Soudní dvůr je dále příslušný rozhodovat spory mezi členskými státy a Komisí o výklad a použití úmluv uzavřených podle čl. 34 odst. 2 písm. d).

Článek 36

1. Zřizuje se koordinační výbor vyšších úředníků. Současně s koordinační činností má výbor za úkol:

- podávat stanoviska Radě na její žádost nebo z vlastního podnětu,
- přispívat, aniž je dotčen článek 207 Smlouvy o založení Evropského společenství, k přípravě jednání Rady v oblastech uvedených v článku 29.

2. Komise je v plném rozsahu zapojena do prací v oblastech uvedených v této hlavě.

Článek 37

Členské státy v mezinárodních organizacích a na mezinárodních konferencích, jichž se účastní, zastávají společné postoje přijaté podle ustanovení této hlavy.

Články 18 a 19 se použijí přiměřeně na záležitosti spadající do této hlavy.

Článek 38

Dohody uvedené v článku 24 mohou upravovat záležitosti spadající do této hlavy.

Článek 39

1. Před přijetím opatření uvedených v čl. 34 odst. 2 písm. b), c) a d) Rada konzultuje Evropský parlament. Evropský parlament vydá své stanovisko ve lhůtě, kterou může Rada stanovit a která není kratší než tři měsíce. Nevydá-li v této lhůtě žádné stanovisko, může Rada rozhodnout.
2. Předsednictví a Komise pravidelně informují Evropský parlament o činnosti v oblastech, které upravuje tato hlava.
3. Evropský parlament může Radě klást dotazy nebo jí podávat doporučení. Každoročně koná rozpravu o pokroku dosaženém v oblastech uvedených v této hlavě.

Článek 40

1. Účelem posílené spolupráce v některé z oblastí uvedených v této hlavě je umožnit, aby se Unie rychleji rozvíjela v prostor svobody, bezpečnosti a práva, při zachování pravomocí Evropského společenství a cílů stanovených v této hlavě.
2. Články 29 až 39 a články 40a, 40b a 41 se vztahují na posílenou spolupráci podle tohoto článku, nestanoví-li článek 40a a články 43 až 45 jinak.
3. Ustanovení Smlouvy o založení Evropského společenství, která se týkají pravomoci Soudního dvora a výkonu této pravomoci, se vztahují na tento článek a na články 40a a 40b.

Článek 40a

1. Členské státy, které mezi sebou zamýšlejí navázat posílenou spolupráci na základě článku 40, podají žádost Komisi, která může v tomto smyslu předložit návrh Radě. Pokud návrh nepředloží, sdělí Komisi důvody dotyčným členským státům. Ty pak mohou předložit Radě podnět směřující k získání zmocnění pro danou posílenou spolupráci.

2. Zmocnění uvedené v odstavci 1 v souladu s články 43 až 45 udělí Rada na návrh Komise nebo na podnět nejméně osmi členských států a po konzultaci s Evropským parlamentem kvalifikovanou většinou. Hlasům členů Rady je přidělena váha podle čl. 205 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství.

Člen Rady může požádat, aby byla věc předložena Evropské radě. Poté, co byla věc předložena Evropské radě, může Rada rozhodnout v souladu s prvním pododstavcem tohoto odstavce.

Článek 40b

Každý členský stát, který si přeje podílet se na posílené spolupráci navázané na základě článku 40a, oznámí svůj záměr Radě a Komisi, jež podá Radě ve lhůtě tří měsíců ode dne obdržení oznámení stanovisko, případně spolu s doporučením týkajícím se zvláštní úpravy, kterou považuje za nezbytnou k tomu, aby se daný členský stát podílel na dané posílené spolupráci. Rada rozhodne o žádosti ve lhůtě čtyř měsíců ode dne obdržení oznámení. Rozhodnutí se považuje za přijaté, pokud je Rada v téže lhůtě kvalifikovanou většinou neodloží; v tomto případě Rada své rozhodnutí odůvodní a stanoví lhůtu pro jeho přezkoumání.

Pro účely tohoto článku rozhoduje Rada za podmínek stanovených v čl. 44 odst. 1.

Článek 41

1. Články 189, 190, 195, 196 až 199, 203, 204, čl. 205 odst. 3, články 206 až 209, 213 až 219, 255 a 290 Smlouvy o založení Evropského společenství se vztahují na ustanovení týkající se oblastí uvedených v této hlavě.

2. Správní výdaje, které orgánům vzniknou na základě ustanovení týkajících se oblastí uvedených v této hlavě, jsou hrazeny z rozpočtu Evropských společenství.

3. Operativní výdaje, které vzniknou v souvislosti s prováděním výše uvedených ustanovení, jsou rovněž hrazeny z rozpočtu Evropských společenství, pokud Rada jednomyslně nerozhodne jinak. Nejsou-li výdaje hrazeny z rozpočtu Evropských společenství, hradí je členské státy podle klíče hrubého národního produktu, ledaže Rada rozhodne jednomyslně jinak.

4. Rozpočtový proces upravený ve Smlouvě o založení Evropského společenství se vztahuje na výdaje, které jsou hrazeny z rozpočtu Evropských společenství.

Článek 42

Rada může z podnětu Komise nebo členského státu a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně rozhodnout, že postup v oblastech uvedených v článku 29 spadá pod hlavu IV Smlouvy o založení Evropského společenství, a zároveň rozhodne o příslušném hlasovacím postupu. Doporučí členským státům, aby přijaly toto rozhodnutí v souladu se svými ústavními předpisy.

HLAVA VII

USTANOVENÍ O POSÍLENÉ SPOLUPRÁCI

Článek 43

Členské státy, které mezi sebou zamýšlejí navázat posílenou spolupráci, se mohou obracet na orgány a využívat postupy a mechanismy stanovené v této smlouvě a Smlouvě o založení Evropského společenství, pokud zamýšlená spolupráce:

- a) je zaměřena na to, aby podporovala cíle Unie a Společenství, chránila její zájmy a sloužila jim a posílila jejich proces integrace;
- b) zachovává zásady uvedených smluv a jednotný institucionální rámec Unie;
- c) zachovává *acquis communautaire* i opatření přijatá podle jiných ustanovení uvedených smluv;
- d) zůstává v mezích pravomocí Unie a Společenství a nedotýká se oblastí spadajících do výlučné pravomoci Společenství;
- e) nenarušuje vnitřní trh, jak jej vymezuje čl. 14 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství, ani hospodářskou a sociální soudržnost podle hlavy XVII uvedené smlouvy;
- f) nevytváří překážku ani diskriminaci v obchodu mezi členskými státy a nevyvolává mezi nimi narušení hospodářské soutěže;
- g) sdružuje alespoň osm členských států;

- h) zachovává pravomoci, práva a povinnosti členských států nepodílejících se na spolupráci;
- i) neovlivňuje ustanovení protokolu o začlenění schengenského *acquis* do rámce Evropské unie;
- j) je otevřena všem členským státům v souladu s článkem 43b.

Článek 43a

Posílenou spolupráci lze použít až jako poslední prostředek, pokud bylo v rámci Rady shledáno, že cílů této spolupráce nelze dosáhnout v přiměřené lhůtě za použití příslušných ustanovení smluv.

Článek 43b

Při navázání je posílená spolupráce vždy otevřená pro všechny členské státy. Je pro ně rovněž otevřená kdykoli v souladu s články 27e a 40b této smlouvy a článku 11a Smlouvy o založení Evropského společenství, pokud zachovávají původní rozhodnutí a rozhodnutí přijatá v jejím rámci. Komise a členské státy podílející se na posílené spolupráci dbají na to, aby bylo k účasti povzbuzeno co nejvíce členských států.

Článek 44

1. Pro přijímání aktů a rozhodnutí, které jsou nezbytné k provedení spolupráce podle článku 43, platí příslušná institucionální ustanovení této smlouvy a Smlouvy o založení Evropského společenství. Všichni členové Rady se mohou účastnit jednání, na rozhodování se však podílejí pouze zástupci členských států zúčastněných na posílené spolupráci. Kvalifikovaná většina je vymezena podílem vážených hlasů zúčastněných členských států Rady, který je stanoven v čl. 205 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství, a pokud se jedná o posílenou spolupráci navázanou na základě článku 27c, v čl. 23 odst. 2 druhém a třetím pododstavci této smlouvy. K jednomyslnosti stačí jednomyslnost pouze dotčených členů Rady.

Tyto akty a rozhodnutí tvoří součást *acquis* Unie.

2. Členské státy uplatňují akty a rozhodnutí přijaté k provedení posílené spolupráce, jíž se účastní, pokud se jich týkají. Tyto akty a rozhodnutí zavazují pouze zúčastněné členské státy a případně mají rovněž přímý účinek pouze v těchto státech. Členské státy, které se nepodílejí na posílené spolupráci, nebrání jejímu provádění zúčastněnými členskými státy.

Článek 44a

Náklady, které vznikají z provádění posílené spolupráce, s výjimkou správních nákladů orgánů, hradí zúčastněné členské státy, pokud všichni členové Rady po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně nerozhodnou jinak.

Článek 45

Rada a Komise zajišťují soudržnost mezi činnostmi prováděnými na základě této hlavy a soudržnost těchto činností s politikami Unie a Společenství a za tímto účelem spolupracují.

HLAVA VIII

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 46

Ustanovení Smlouvy o založení Evropského společenství, Smlouvy o založení Evropského společenství uhlí a oceli a Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii, která se týkají pravomocí Soudního dvora Evropských společenství a výkonu těchto pravomocí, se vztahují pouze na následující ustanovení této smlouvy:

- a) ustanovení pozměňující Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství s ohledem na založení Evropského společenství, Smlouvu o založení Evropského společenství uhlí a oceli a Smlouvu o založení Evropského společenství pro atomovou energii;
- b) ustanovení hlavy VI za podmínek stanovených v článku 35;
- c) ustanovení hlavy VII za podmínek stanovených v člácích 11 a 11a Smlouvy o založení Evropského společenství a článku 40 této smlouvy;

- d) ustanovení čl. 6 odst. 2 ve vztahu k jednání orgánů, pokud má Soudní dvůr pravomoc podle smluv o založení Evropských společenství a podle této smlouvy;
- e) ryze procedurální pravidla obsažená v článku 7, přičemž Soudní dvůr rozhodne na žádost daného členského státu ve lhůtě jednoho měsíce ode dne rozhodnutí Rady podle uvedeného článku;
- f) články 46 až 53.

Článek 47

S výhradou ustanovení pozměňujících Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství s ohledem na založení Evropského společenství, Smlouvu o založení Evropského společenství uhlí a oceli a Smlouvu o založení Evropského společenství pro atomovou energii a těchto závěrečných ustanovení se tato smlouva nedotýká smluv o založení Evropských společenství nebo následných smluv či aktů tyto smlouvy pozměňujících nebo doplňujících.

Článek 48

Vláda kteréhokoli členského státu nebo Komise může Radě předkládat návrhy na změnu smluv, na nichž je Unie založena.

Zaujme-li Rada po konzultaci s Evropským parlamentem a v případě potřeby i Komise stanovisko pro svolání konference zástupců vlád členských států, svolá předsedající Rady tuto konferenci, aby se společně dohodly změny, jež by v těchto smlouvách měly být provedeny. Institucionální změny v měnové oblasti jsou rovněž konzultovány s Evropskou centrální bankou.

Změny vstupují v platnost po ratifikaci všemi členskými státy v souladu s jejich ústavními předpisy.

Článek 49

Každý evropský stát, který uznává zásady uvedené v čl. 6 odst. 1, může požádat o členství v Unii. Svou žádost podává Radě, která rozhoduje jednomyslně po konzultaci s Komisí a po obdržení souhlasu Evropského parlamentu, vyjádřeného nadpoloviční většinou všech jeho členů.

Podmínky přijetí a s ním spojené nezbytné následné úpravy smluv, na nichž je Evropská unie založena, jsou předmětem dohody mezi členskými státy a žadatelským státem. Tato dohoda vyžaduje ratifikaci všemi smluvními státy v souladu s jejich ústavními předpisy.

Článek 50

1. Články 2 až 7 a články 10 až 19 Smlouvy o vytvoření jednotné Rady a jednotné Komise Evropských společenství podepsané v Bruselu dne 8. dubna 1965 se zrušují.

2. Článek 2 a čl. 3 odst. 2 a hlava III Jednotného evropského aktu podepsaného v Lucemburku dne 17. února 1986 a v Haagu dne 28. února 1986 se zrušují.

Článek 51

Tato smlouva se uzavírá na dobu neurčitou.

Článek 52

1. Tato smlouva bude ratifikována Vysokými smluvními stranami v souladu s jejich ústavními předpisy. Ratifikační listiny budou uloženy u vlády Italské republiky.

2. Tato smlouva vstupuje v platnost dnem 1. ledna 1993 za předpokladu, že budou uloženy všechny ratifikační listiny, nebo nestane-li se tak, prvním dnem měsíce následujícího po uložení ratifikační listiny tím signatářským státem, který tak učiní jako poslední.

Článek 53 ⁽¹⁾

Tato smlouva, sepsaná v jediném vyhotovení v jazyce anglickém, dánském, francouzském, irském, italském, německém, nizozemském, portugalském, řeckém a španělském, přičemž všechna znění mají stejnou platnost, bude uložena v archivu vlády Italské republiky, která předá její ověřený opis všem vládám ostatních signatářských států.

Na základě smlouvy o přistoupení z roku 1994 jsou znění této smlouvy v jazyce finském a švédském rovněž platná. Na základě smlouvy o přistoupení z roku 2003 jsou znění této smlouvy v jazyce českém, estonském, litevském, lotyšském, maďarském, maltském, polském, slovenském a slovinském rovněž platná.

⁽¹⁾ Viz dodatek na konci této publikace.

NA DŮKAZ ČEHOŽ připojili níže podepsaní zplnomocnění zástupci k této smlouvě své podpisy.

V Maastrichtu dne sedmého února tisíc devět set devadesát dva.

(seznam zplnomocněných zástupců není přetištěn)

A. PROTOKOL PŘIPOJENÝ KE SMLOUVĚ O EVROPSKÉ UNII

Protokol (č. 1)

k článku 17 Smlouvy o Evropské unii (1997)

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

BEROUCE V ÚVAHU potřebu provádět ustanovení čl. 17 odst. 1 druhého pododstavce a odst. 3 Smlouvy o Evropské unii v plném rozsahu,

BEROUCE V ÚVAHU, že politika Unie v souladu s článkem 17 se nedotýká zvláštní povahy bezpečnostní a obranné politiky některých členských států a uznává závazky některých členských států uskutečňujících svou společnou bezpečnost prostřednictvím Organizace Severoatlantické smlouvy (NATO), které vyplývají ze Severoatlantické smlouvy a které jsou v souladu se společnou bezpečnostní a obrannou politikou vytvořenou v tomto rámci,

SE DOHODLY na následujícím ustanovení, které se připojuje ke Smlouvě o Evropské unii:

Evropská unie vypracuje společně se Západoevropskou unií do jednoho roku od vstupu Amsterodamské smlouvy v platnost pravidla pro posílení vzájemné spolupráce.

B. PROTOKOLY PŘIPOJENÉ KE SMLOUVĚ
O EVROPSKÉ UNII A KE SMLOUVĚ O ZALOŽENÍ
EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ

Protokol (č. 2)

**o začlenění schengenského *acquis* do rámce Evropské unie
(1997)**

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

BEROUCÉ NA VĚDOMÍ, že dohody podepsané některými členskými státy Evropské unie dne 14. června 1985 a dne 19. června 1990 v Schengenu o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích, na ně navazující dohody a na jejich základě přijaté předpisy mají za cíl prohloubit evropskou integraci a zejména umožnit Evropské unii rychleji se vyvinout v prostor svobody, bezpečnosti a práva,

PŘEJÍCE SI začlenit shora uvedené dohody a předpisy do rámce Evropské unie,

POTVRZUJÍCE, že ustanovení schengenského *acquis* jsou použitelná jen v té míře, v jaké jsou slučitelná s právem Evropské unie a Společenství,

BEROUCÉ V ÚVAHU zvláštní postavení Dánska,

BEROUCÉ V ÚVAHU to, že Irsko a Spojené království Velké Británie a Severního Irska nejsou smluvními stranami uvedených dohod a že je nepodepsaly; že je však třeba těmto členským státům umožnit, aby část ustanovení nebo všechna ustanovení těchto dohod převzaly,

UZNÁVAJÍCE, že je proto nutné využít ustanovení Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o založení Evropského společenství o užší spolupráci mezi některými členskými státy a to, že tato ustanovení mohou být použita pouze jako poslední možnost,

BEROUCÉ V ÚVAHU to, že je třeba zachovat zvláštní vztah s Islandskou republikou a Norským královstvím poté, co oba tyto státy potvrdily v dohodě podepsané dne 19. prosince 1996 v Lucemburku svůj úmysl považovat výše uvedená ustanovení pro sebe za závazná,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

Článek 1

Belgické království, Dánské království, Spolková republika Německo, Řecká republika, Španělské království, Francouzská republika, Italská republika, Lucemburské velkovévodství, Nizozemské království, Rakouská republika, Portugalská republika, Finská republika a Švédské království jakožto signatáři schengenských dohod jsou zmocněni mezi sebou navázat užší spolupráci v rámci těchto dohod a souvisejících ustanovení, uvedených v příloze k tomuto protokolu (dále jen „schengenské *acquis*“). Tato spolupráce se uskutečňuje v institucionálním a právním rámci Evropské unie, při dodržování příslušných ustanovení Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o založení Evropského společenství.

Článek 2

1. Ode dne vstupu Amsterodamské smlouvy v platnost je schengenské *acquis*, včetně rozhodnutí výkonného výboru zřízeného na základě schengenských dohod, která byla vydána před zmíněným dnem, okamžitě použitelné pro třináct členských států uvedených v článku 1, aniž je dotčen odstavec 2 tohoto článku. Od tohoto dne nahrazuje Rada zmíněný výkonný výbor.

Rada jednomyslným rozhodnutím svých členů uvedených v článku 1 přijímá veškerá opatření nezbytná k provedení tohoto odstavce. Rada podle příslušných ustanovení smluv jednomyslným rozhodnutím určí právní základ všech ustanovení a rozhodnutí, která tvoří schengenské *acquis*.

Ve vztahu k těmto ustanovením a rozhodnutím a v souladu s výše uvedeným určením vykonává Soudní dvůr Evropských společenství své pravomoci, které mu svěřují příslušná ustanovení smluv. Soudní dvůr nemá v žádném případě pravomoci ve vztahu k opatřením nebo rozhodnutím, která se týkají zachovávání veřejného pořádku a ochrany vnitřní bezpečnosti.

Dokud nejsou přijata výše uvedená opatření a aniž je dotčen čl. 5 odst. 2, považují se ustanovení a rozhodnutí, která tvoří schengenské *acquis*, za právní akty na základě hlavy VI Smlouvy o Evropské unii.

2. Odstavec 1 se vztahuje na členské státy, které podepsaly protokoly o přístupu k schengenskému *acquis*, vždy ode dne, který je stanoven jednomyslným rozhodnutím členů Rady uvedených v článku 1, ledaže podmínky pro přístup kteréhokoli z těchto států k schengenskému *acquis* jsou splněny již před vstupem Amsterodamské smlouvy v platnost.

Článek 3

V návaznosti na určení podle čl. 2 odst. 1 druhého pododstavce si Dánsko ohledně těch částí schengenského *acquis*, u kterých je určeno, že jejich právním základem je hlava IV Smlouvy o založení Evropského společenství, zachová vůči ostatním smluvním stranám schengenských dohod stejná práva a povinnosti jako před tímto určením.

Pokud jde o ty části schengenského *acquis*, u kterých je určeno, že jejich právním základem je hlava VI Smlouvy o Evropské unii, bude mít Dánsko i nadále stejná práva a povinnosti jako ostatní signatářské státy schengenských dohod.

Článek 4

Irsko a Spojené království Velké Británie a Severního Irska, které nejsou schengenským *acquis* vázány, mohou kdykoli požádat, aby se na ně vztahovala některá nebo veškerá ustanovení tohoto *acquis*.

Rada o takové žádosti rozhoduje jednomyslností svých členů uvedených v článku 1 a zástupce vlády dotyčného státu.

Článek 5

1. Návrhy a podněty vyplývající ze schengenského *acquis* podléhají příslušným ustanovením smluv.

Pokud Irsko nebo Spojené království anebo obě země v přiměřené lhůtě písemně neoznámí předsedovi Rady, že se chtějí účastnit, považuje se v této souvislosti zmocnění podle článku 11 Smlouvy o založení Evropského společenství nebo podle článku 40 Smlouvy o Evropské unii za udělené členským státům uvedeným v článku 1 a rovněž Irsku nebo Spojenému království, hodlá-li se některá z těchto zemí účastnit spolupráce v dotýčných oblastech.

2. Příslušná ustanovení smluv podle odst. 1 prvního pododstavce se použijí také tehdy, pokud Rada nepřijala opatření uvedená v čl. 2 odst. 1 druhém pododstavci.

Článek 6

Islandská republika a Norské království se na základě dohody podepsané dne 19. prosince 1996 v Lucemburku přidružují k provádění schengenského *acquis* a k jeho dalšímu rozvoji. Příslušné postupy budou stanoveny v dohodě, kterou s těmito státy uzavře Rada rozhodující jednomyslností členských států uvedených v článku 1. Součástí této dohody jsou ustanovení o příspěvku Islandu a Norska na finanční důsledky provádění tohoto protokolu.

Rada uzavře jednomyslným rozhodnutím s Islandem a Norskem zvláštní dohodu, kterou se mezi Irskem a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska na jedné straně a Islandem a Norskem na straně druhé stanoví práva a povinnosti v oblastech, ve kterých pro tyto státy platí schengenské *acquis*.

Článek 7

Rada upraví kvalifikovanou většinou podrobnosti začlenění schengenského sekretariátu do generálního sekretariátu Rady.

Článek 8

Při jednání o přijímání nových členských států do Evropské unie platí schengenské *acquis* a další opatření, která v jeho rámci přijaly orgány, za *acquis*, které musí všichni kandidáti na přijetí převzít v plném rozsahu.

PŘÍLOHA

SCHENGENSKÉ ACQUIS

1. Dohoda podepsaná dne 14. června 1985 v Schengenu mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích.
 2. Úmluva podepsaná dne 19. června 1990 v Schengenu mezi Belgickým královstvím, Spolkovou republikou Německo, Francouzskou republikou, Lucemburským velkovévodstvím a Nizozemským královstvím k provedení dohody podepsané dne 14. června 1985 o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích s příslušným závěrečným aktem a společnými prohlášeními.
 3. Protokoly a dohody o přistoupení k dohodě z roku 1985 a prováděcí dohodě z roku 1990, které byly uzavřeny s Itálií (podepsané dne 27. listopadu 1990 v Paříži), Španělskem a Portugalskem (podepsané dne 25. června 1991 v Bonnu), Řeckem (podepsané dne 6. listopadu 1992 v Madridu), Rakouskem (podepsané dne 28. dubna 1995 v Bruselu) a Dánskem, Finskem a Švédskem (podepsané dne 19. prosince 1996 v Lucemburku) s příslušnými závěrečnými akty a prohlášeními.
 4. Rozhodnutí a prohlášení výkonného výboru zřízeného prováděcí dohodou z roku 1990 a akty k provedení dohody, které byly vydány orgány, na něž výkonný výbor přenesl své rozhodovací pravomoci.
-

Protokol (č. 3)

**o použití některých hledisek článku 14 Smlouvy o založení
Evropského společenství na Spojené království a Irsko (1997)**

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI upravit určité otázky týkající se Spojeného království a Irska,

S OHLEDEM na to, že mezi Spojeným královstvím a Irskem existuje mnoho let zvláštní úprava cestování,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství a Smlouvě o Evropské unii:

Článek 1

Bez ohledu na článek 14 Smlouvy o založení Evropského společenství, jakékoli jiné ustanovení této smlouvy nebo Smlouvy o Evropské unii, jakékoli opatření vydané v rámci těchto smluv nebo jakoukoli mezinárodní dohodu uzavřenou Společenstvím nebo Společenstvím a členskými státy s jednou nebo několika třetími zeměmi je Spojené království oprávněno provádět na svých hranicích s jinými členskými státy kontroly osob, které chtějí vstoupit do Spojeného království, pokud to považují za nezbytné:

- a) k ověření práva na vstup do Spojeného království občanů států, které jsou stranami Dohody o evropském hospodářském prostoru, a osob na nich závislých, které požívají práv udělených právem Společenství, jakož i občanů jiných států, jimž taková práva náleží podle dohody, kterou je Spojené království vázáno, a
- b) k rozhodnutí, zda jiným osobám povolení ke vstupu do Spojeného království bude vydáno či nikoli.

Článek 14 Smlouvy o založení Evropského společenství nebo jiná ustanovení zmíněné smlouvy nebo Smlouvy o Evropské unii nebo opatření přijatá v rámci těchto smluv se v žádném případě nedotýkají práva Spojeného království takové kontroly zavést a provádět. Uvádí-li se v tomto článku Spojené království, rozumí se tím i území, za jejichž zahraniční vztahy převzalo odpovědnost Spojené království.

Článek 2

Spojené království a Irsko mohou i nadále mezi sebou upravovat pohyb osob mezi svými územími („společný prostor cestování“), pokud práva osob uvedených v čl. 1 prvním pododstavci písm. a) tohoto protokolu zůstanou v plném rozsahu zachována. Článek 1 tohoto protokolu tudíž platí, pokud je zachována tato úprava, za stejných podmínek a předpokladů jako pro Spojené království též pro Irsko. Článek 14 Smlouvy o založení Evropského společenství nebo jiná ustanovení zmíněné smlouvy nebo Smlouvy o Evropské unii nebo opatření přijatá v rámci těchto smluv se této úpravy nedotýkají.

Článek 3

Ostatní členské státy jsou oprávněny na svých hranicích nebo na všech místech, kde je možno vstoupit na jejich území, provádět kontroly osob, které chtějí vstoupit na jejich území ze Spojeného království nebo z území, za jejichž zahraniční vztahy převzalo odpovědnost Spojené království, pro tytéž účely, jaké jsou uvedeny v článku 1 tohoto protokolu, nebo z Irska, pokud článek 1 tohoto protokolu platí pro Irsko.

Článek 14 Smlouvy o založení Evropského společenství nebo jiná ustanovení zmíněné smlouvy nebo Smlouvy o Evropské unii nebo opatření přijatá v rámci těchto smluv se nedotýkají práv ostatních členských států takové kontroly zavést a provádět.

Protokol (č. 4)
o postavení Spojeného království a Irska (1997)

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI upravit určité otázky týkající se Spojeného království a Irska,

S OHLEDEM na Protokol o použití některých hledisek článku 14 Smlouvy o založení Evropského společenství na Spojené království a Irsko,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství a Smlouvě o Evropské unii:

Článek 1

S výhradou článku 3 se Spojené království a Irsko nepodílejí na přijímání opatření Rady, která jsou navrhována podle hlavy IV Smlouvy o založení Evropského společenství. Odchylně od čl. 205 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství je kvalifikovaná většina vymezena jako podíl vážených hlasů zúčastněných členů Rady, který je stanoven v čl. 205 odst. 2. K rozhodnutím Rady, která musí být přijata jednomyslně, je nutný souhlas všech členů Rady s výjimkou zástupců vlád Spojeného království a Irska.

Článek 2

Na základě článku 1 a s výhradou článků 3, 4 a 6 nejsou ustanovení hlavy IV Smlouvy o založení Evropského společenství, opatření vydaná podle uvedené hlavy, ustanovení mezinárodních smluv, které budou uzavřeny Společenstvím podle zmíněné hlavy, a rozhodnutí Soudního dvora, kterými jsou taková ustanovení nebo opatření vykládána, závazná nebo použitelná pro Spojené království nebo Irsko; tato ustanovení, opatření nebo rozhodnutí se nedotýkají pravomocí, práv a povinností těchto států; tato ustanovení, opatření nebo rozhodnutí se v žádném případě nedotýkají *acquis communautaire*, ani nejsou součástí práva Společenství vztahujícího se na Spojené království a Irsko.

Článek 3

1. Spojené království nebo Irsko mohou předsedovi Rady do tří měsíců po předložení návrhu nebo podnětu podle hlavy IV Smlouvy o Evropském společenství písemně oznámit, že se chtějí účastnit přijímání a používání navrženého opatření, což je jim na základě tohoto oznámení

povoleno. Odchylně od čl. 205 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství je kvalifikovaná většina vymezena jako podíl vážených hlasů zúčastněných členů Rady, který je stanoven v čl. 205 odst. 2.

K rozhodnutím Rady, která musí být přijata jednomyslně, je nutný souhlas všech členů Rady s výjimkou člena, který takové oznámení neučinil. Opatření přijaté podle tohoto odstavce je závazné pro všechny členské státy, které se účastnily jeho přijímání.

2. Nemůže-li být opatření podle odstavce 1 přijato v přiměřené době s účastí Spojeného království či Irska, může Rada přijmout dané opatření podle článku 1 bez účasti Spojeného království nebo Irska. V tomto případě se použije článek 2.

Článek 4

Spojené království nebo Irsko mohou kdykoli poté, co Rada přijme opatření podle hlavy IV Smlouvy o založení Evropského společenství, Radě a Komisi oznámit, že si přejí toto opatření přijmout. V tomto případě se přiměřeně použije postup podle čl. 11 odst. 3 Smlouvy o založení Evropského společenství.

Článek 5

Členský stát, který není vázán opatřením přijatým podle hlavy IV Smlouvy o založení Evropského společenství, nenese, kromě správních výdajů orgánů, finanční důsledky tohoto opatření.

Článek 6

V případech, kdy jsou Spojené království nebo Irsko podle tohoto protokolu vázány opatřením přijatým Radou podle hlavy IV Smlouvy o založení Evropského společenství, platí ohledně tohoto opatření pro dotyčný stát příslušná ustanovení uvedené Smlouvy, včetně článku 68.

Článek 7

Články 3 a 4 se nedotýkají Protokolu o začlenění schengenského *acquis* do rámce Evropské unie.

Článek 8

Irsko může předsedovi Rady písemně oznámit, že si již nepřeje, aby se na ně tento protokol vztahoval. V takovém případě platí pro Irsko běžná ustanovení Smlouvy.

Protokol (č. 5)
o postavení Dánska (1997)

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

MAJÍCE NA PAMĚTI rozhodnutí hlav států a předsedů vlád, zasedajících v Evropské radě v Edinburghu dne 12. prosince 1992, o určitých Dánskem vznesených problémech týkajících se Smlouvy o Evropské unii,

VĚDOMY SI postoje Dánska k občanství Unie, hospodářské a měnové unii, obranné politice, jakož i k oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí, zakotveného v rozhodnutí z Edinburghu,

BEROUC E V ÚVAHU článek 3 Protokolu o začlenění schengenského *acquis* do rámce Evropské unie,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství a Smlouvě o Evropské unii:

ČÁST I

Článek 1

Dánsko se neúčastní přijímání opatření Rady navrhovaných podle hlavy IV Smlouvy o založení Evropského společenství. Odchylně od čl. 205 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství je kvalifikovaná většina vymezena jako podíl vážených hlasů zúčastněných členů Rady, který je stanoven v čl. 205 odst. 2. K rozhodnutím Rady, která musí být přijata jednomyslně, je nutný souhlas všech členů Rady s výjimkou zástupce vlády Dánska.

Článek 2

Ustanovení hlavy IV Smlouvy o založení Evropského společenství, opatření přijatá podle zmíněné hlavy, ustanovení mezinárodních smluv uzavřených Společenstvím podle zmíněné hlavy, jakož i rozhodnutí Soudního dvora, kterými jsou taková ustanovení nebo opatření vykládána, nejsou pro Dánsko závazná nebo použitelná; tato ustanovení, opatření nebo rozhodnutí se v žádném případě nedotýkají pravomocí, práv a povinností Dánska; tato ustanovení, opatření nebo rozhodnutí se nedotýkají *acquis communautaire*, ani nejsou součástí práva Společenství vztahujícího se na Dánsko.

Článek 3

Kromě správních výdajů orgánů nenese Dánsko finanční důsledky opatření podle článku 1.

Článek 4

Články 1, 2 a 3 se nepoužijí na opatření k určení těch třetích zemí, jejichž státní příslušníci při překračování vnějších hranic členských států musí mít vízum, a na opatření o jednotném vzoru víz.

Článek 5

1. Do šesti měsíců poté, co Rada přijala návrh nebo podnět k doplnění schengenského *acquis* podle ustanovení hlavy IV Smlouvy o založení Evropského společenství, se Dánsko rozhodne, zda toto rozhodnutí Rady provede ve svém vnitrostátním právu. Přijme-li takové rozhodnutí, zakládá povinnost podle mezinárodního práva mezi Dánskem a ostatními státy uvedenými v článku 1 Protokolu o začlenění schengenského *acquis* do rámce Evropské unie a vůči Irsku nebo Spojenému království v případě, že se tyto členské státy účastní dotyčných oblastí spolupráce.

2. Rozhodne-li se Dánsko, že rozhodnutí Rady podle odstavce 1 neprovede, zváží ostatní členské státy uvedené v článku 1 Protokolu o začlenění schengenského *acquis* do rámce Evropské unie, jaká vhodná opatření mají být učiněna.

ČÁST II

Článek 6

Pokud jde o opatření přijatá Radou v oblasti čl. 13 odst. 1 a článku 17 Smlouvy o Evropské unii, neúčastní se Dánsko vypracovávání a provádění těch rozhodnutí a činností Unie, které mají vliv na obranu; ta však nebudou bránit členským státům v rozvíjení užší spolupráce v této oblasti. Dánsko se proto neúčastní přijímání těchto opatření. Dánsko není povinno přispívat na financování operativních výdajů, které z těchto opatření vyplývají.

ČÁST III

Článek 7

Dánsko může ostatním členským státům kdykoli v souladu se svými ústavními předpisy oznámit, že si již nepřeje zcela nebo zčásti tohoto protokolu využívat. V takovém případě bude uplatňovat Dánsko v plném rozsahu veškerá opatření přijatá v rámci Evropské unie, která jsou v té době účinná.

C. PROTOKOLY PŘIPOJENÉ KE SMLOUVĚ
O EVROPSKÉ UNII, KE SMLOUVĚ O ZALOŽENÍ
EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ A KE SMLOUVĚ
O ZALOŽENÍ EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ PRO
ATOMOVOU ENERGII

Protokol (č. 6)

o statutu Soudního dvora (2001)

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI stanovit statut Soudního dvora podle článku 245 Smlouvy o založení Evropského společenství a článku 160 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o Evropské unii, Smlouvě o založení Evropského společenství a Smlouvě o založení Evropského společenství pro atomovou energii:

Článek 1

Soudní dvůr je zřízen a vykonává své funkce v souladu s ustanoveními Smlouvy o Evropské unii (Smlouva o EU), Smlouvy o založení Evropského společenství (Smlouvy o ES) a Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii (Smlouva o ESAE) a tohoto statutu.

HLAVA I

POSTAVENÍ SOUDCŮ A GENERÁLNÍCH ADVOKÁTŮ

Článek 2

Každý soudce je povinen před nastoupením do své funkce složit na veřejném zasedání přísahu, že bude vykonávat svou funkci zcela nestranně a podle svého nejlepšího svědomí a že bude zachovávat tajnost porad Soudního dvora.

Článek 3

Soudci jsou vyňati z pravomoci soudů. Pokud jde o úkony spojené s výkonem jejich funkce, včetně ústních a písemných projevů, jsou vyňati z pravomoci soudů i po skončení svých funkcí.

Soudní dvůr je může rozhodnutím přijatým v plénu této imunity zbavit.

Je-li po zbavení imunity zahájeno proti některému soudci trestní řízení, může být tento soudce v každém členském státě postaven pouze před takový soud, který je příslušný k trestnímu řízení proti soudcům nejvyšších soudních instancí v tomto členském státě.

Články 12 až 15 a článek 18 Protokolu o výsadách a imunitách Evropských společenství se vztahují na soudce, generální advokáty, vedoucího soudní kanceláře a pomocné zpravodaje Soudního dvora, aniž jsou dotčena ustanovení týkající se imunity soudců, která jsou uvedena v předchozích pododstavcích.

Článek 4

Soudci nesmí vykonávat žádnou politickou nebo správní funkci.

Neudělí-li Rada mimořádně výjimku z tohoto pravidla, nesmějí během funkčního období vykonávat žádnou výdělečnou nebo nevýdělečnou profesionální činnost.

Při svém nástupu se slavnostně zavazují během výkonu své funkce i po jejím skončení zachovávat povinnosti vyplývající z jejich funkce, zejména povinnost čestného a zdrženlivého jednání při přijímání některých funkcí nebo některých výhod po tomto skončení funkce.

V případě pochybnosti rozhoduje Soudní dvůr.

Článek 5

Funkce soudce zaniká kromě pravidelných obměn a smrti odstoupením.

V případě odstoupení soudce se dopis o odstoupení zasílá předsedovi Soudního dvora s tím, aby jej předložil předsedovi Rady. Jeho uvědoměním se místo uvolňuje.

Mimo případy, na které se použije článek 6, zastává každý soudce svou funkci, dokud se jí neujme jeho nástupce.

Článek 6

Soudce může být zbaven funkce nebo mu může být odňat nárok na důchod nebo jej nahrazující požitky pouze tehdy, nesplňuje-li nadále podle jednomyslného názoru soudců a generálních advokátů Soudního dvora požadované podmínky nebo neplní-li nadále povinnosti vyplývající ze své funkce. Dotyčný soudce se těchto jednání neúčastní.

Vedoucí soudní kanceláře Soudního dvora sdělí rozhodnutí Soudního dvora předsedům Evropského parlamentu a Komise a oznámí je předsedovi Rady.

V případě rozhodnutí o zbavení některého soudce jeho funkce se místo uvolňuje oznámením tohoto rozhodnutí předsedovi Rady.

Článek 7

Skončí-li výkon funkce soudce před uplynutím jeho funkčního období, je nahrazen na zbývající část funkčního období.

Článek 8

Články 2 až 7 se vztahují i na generální advokáty.

HLAVA II

ORGANIZACE

Článek 9 ⁽¹⁾

Částečná obměna soudců, k níž dochází každé tři roky, se střídavě týká třinácti a dvanácti soudců.

Částečná obměna generálních advokátů, k níž dochází každé tři roky, se týká vždy čtyř generálních advokátů.

Článek 10

Vedoucí soudní kanceláře Soudního dvora skládá před Soudním dvorem přísahu, že bude vykonávat svou funkci zcela nestranně a podle svého nejlepšího svědomí a že bude zachovávat tajnost porad Soudního dvora.

Článek 11

Soudní dvůr zajistí zastupování vedoucího soudní kanceláře v případě překážky na jeho straně.

⁽¹⁾ Článek změněn aktem o přistoupení z roku 2003. Viz dodatek na konci této publikace.

Článek 12

Soudnímu dvoru jsou přiděleni úředníci a jiní zaměstnanci, aby zajistili jeho chod. Jsou podřízeni vedoucímu soudní kanceláře Soudního dvora pod dohledem předsedy.

Článek 13

Na návrh Soudního dvora může Rada jednomyslně rozhodnout o jmenování pomocných zpravodajů a upravit jejich postavení. Pomocní zpravodajové mohou být za podmínek stanovených jednacím řádem povoláni k účasti na přípravném šetření k věcem předloženým Soudnímu dvoru a ke spolupráci se soudcem zpravodajem.

Pomocné zpravodaje jmenuje Rada z osob, které poskytují veškeré záruky nezávislosti a mají požadovanou právní kvalifikaci. Před Soudním dvorem skládají přísahu, že budou svou funkci vykonávat zcela nestranně a podle svého nejlepšího svědomí a že budou zachovávat tajnost porad Soudního dvora.

Článek 14

Soudci, generální advokáti a vedoucí soudní kanceláře musí mít bydliště v místě sídla Soudního dvora.

Článek 15

Soudní dvůr vykonává svou činnost nepřetržitě. Trvání soudních prázdnin stanoví Soudní dvůr s ohledem na své úřední potřeby.

Článek 16

Soudní dvůr zřizuje senáty složené ze tří a pěti soudců. Soudci volí ze svého středu předsedy senátů. Předsedové senátů složených z pěti soudců jsou voleni na dobu tří let. Mohou být zvoleni dvakrát po sobě.

Velký senát je složen z třinácti soudců. Předsedá mu předseda Soudního dvora. Členy velkého senátu jsou rovněž předsedové senátů složených z pěti soudců a jiní soudci určení za podmínek stanovených jednacím řádem.

Soudní dvůr zasedá ve velkém senátu, požádá-li o to členský stát nebo orgán Společenství, který je účastníkem řízení.

Soudní dvůr zasedá v plénu při řízení na základě čl. 195 odst. 2, čl. 213 odst. 2, článku 216 nebo čl. 247 odst. 7 Smlouvy o ES anebo čl. 107d odst. 2, čl. 126 odst. 2, článku 129 nebo čl. 160b odst. 7 Smlouvy o ESAE.

Navíc může Soudní dvůr po vyslechnutí generálního advokáta rozhodnout, že věc bude předložena plénu, má-li za to, že věc, kterou se zabývá, má mimořádný význam.

Článek 17

Soudní dvůr může platně rozhodovat jen v lichém počtu soudců.

Rozhodnutí senátů složených ze tří nebo pěti soudců jsou platná, pouze pokud jsou přijata třemi soudci.

Rozhodnutí velkého senátu jsou platná, pouze pokud je přítomno devět soudců.

Rozhodnutí pléna Soudního dvora jsou platná, pouze pokud je přítomno patnáct soudců.

V případě překážky na straně jednoho soudce senátu může být za podmínek stanovených jednacím řádem povolán soudce, který je členem jiného senátu.

Článek 18

Soudci a generální advokáti se nemohou účastnit rozhodování v žádné věci, ve které dříve vystupovali jako zmocněnci, poradci nebo advokáti některého z účastníků řízení nebo o níž byli povoláni rozhodnout jako členové soudu či vyšetřovací komise nebo v jakémkoli jiném postavení.

Jestliže má soudce nebo generální advokát ze zvláštního důvodu za to, že se nemůže účastnit projednávání a rozhodování v určité věci, sdělí to předsedovi. V případě, že se předseda domnívá, že se některý soudce nebo generální advokát nemá ze zvláštního důvodu účastnit projednávání a rozhodování v určité věci, upozorní na to dotyčného.

V případě obtíží při použití tohoto článku rozhoduje Soudní dvůr.

Účastník řízení se nemůže dovolávat státní příslušnosti soudce nebo skutečnosti, že soudce jeho státní příslušnosti není členem Soudního dvora nebo některého senátu, za tím účelem, aby žádal změnu složení Soudního dvora nebo některého senátu.

HLAVA III

ŘÍZENÍ

Článek 19

Členské státy a orgány Společenství zastupuje před Soudním dvorem zmocněnec jmenovaný pro každou jednotlivou věc; zmocněnci může být nápomocen poradce nebo advokát.

Stejným způsobem jsou zastupovány státy, které jsou stranami dohody o Evropském hospodářském prostoru a nejsou členskými státy, jakož i Kontrolní úřad ESVO uvedený ve zmíněné dohodě.

Jiní účastníci řízení musí být zastoupeni advokátem.

Zastupovat některého účastníka řízení před Soudním dvorem nebo mu být nápomocen může pouze advokát oprávněný k výkonu advokacie podle práva některého členského státu nebo jiného státu, který je stranou dohody o Evropském hospodářském prostoru.

Zmocněnci, poradci a advokáti vystupující před Soudním dvorem požívají práv a záruk nezbytných k nezávislému výkonu svých funkcí za podmínek, které určí jednací řád.

Soudní dvůr má vůči poradcům a advokátům, kteří před ním vystupují, pravomoci obvykle přiznávané soudům, a to za podmínek, které určí jednací řád.

Vysokoškolští učitelé, kteří jsou státními příslušníky členských států, jejichž právní řád jim přiznává právo vystupovat před soudy, požívají u Soudního dvora práv, která tento článek přiznává advokátům.

Článek 20

Řízení před Soudním dvorem má dvě části: písemnou a ústní.

Písemná část řízení zahrnuje doručení žalob, spisů účastníků řízení žalobních odpovědí a vyjádření a případně replik, jakož i veškerých podpurných písemností a dokumentů nebo jejich ověřených opisů účastníkům řízení a orgánům Společenství, jejichž rozhodnutí jsou předmětem sporu.

Doručení zajistí vedoucí soudní kanceláře v pořadí a ve lhůtách stanovených jednacím řádem.

Ústní část řízení zahrnuje přednesení zprávy soudce zpravodaje, slyšení zmocněnců, poradců a advokátů, jakož i stanoviska generálního advokáta a podle potřeby i vylishehu svědků a znalců.

Má-li Soudní dvůr za to, že věc neobsahuje žádnou novou právní otázku, může po vylishechnutí generálního advokáta rozhodnout, že věc bude projednána bez stanoviska generálního advokáta.

Článek 21

Žaloba k Soudnímu dvoru se podává prostřednictvím vedoucího soudní kanceláře. Musí obsahovat jméno a bydliště nebo sídlo žalobce, postavení podepsaného, označení strany nebo stran, proti nimž žaloba směřuje, předmět sporu, návrhové žádání a stručný popis žalobních důvodů.

K žalobě musí být v případě potřeby připojen akt, jehož zrušení se požaduje, nebo v případě uvedeném v článku 232 Smlouvy o ES a v článku 148 Smlouvy o ESAE doklad o datu výzvy zmíněné v tomto článku. Jestliže tyto písemnosti nebyly k žalobě připojeny, vyzve vedoucí soudní kanceláře žalobce, aby jej v přiměřené lhůtě dodal, přičemž žaloba nesmí být odmítnuta proto, že tato vada byla odstraněna teprve po uplynutí lhůty stanovené pro podání žaloby.

Článek 22

V případech podle článku 18 Smlouvy o ESAE se opravný prostředek podává k Soudnímu dvoru prostřednictvím vedoucího soudní kanceláře. Musí obsahovat jméno a bydliště nebo sídlo návrhovatele, postavení podepsaného, označení rozhodnutí, proti němuž se opravný prostředek podává, označení účastníků řízení, předmět sporu, návrhové žádání a stručný popis žalobních důvodů.

K odvolání musí být připojen ověřený opis napadeného rozhodnutí rozhodčího výboru.

Zamítne-li Soudní dvůr odvolání, nabývá rozhodnutí rozhodčího výboru právní moci.

Zruší-li Soudní dvůr rozhodnutí rozhodčího výboru, může být řízení před rozhodčím výborem na návrh některého z účastníků řízení znovu zahájeno. Rozhodčí výbor je přitom vázán právním názorem vyjádřeným v rozhodnutí Soudního dvora.

Článek 23

V případech uvedených v čl. 35 odst. 1 Smlouvy o EU, v článku 234 Smlouvy o ES a v článku 150 Smlouvy o ESAE doručí příslušný vnitrostátní soud Soudnímu dvoru své rozhodnutí, jímž bylo řízení přerušeno a věc předložena Soudnímu dvoru. Toto rozhodnutí pak oznámí vedoucí soudní kanceláře Soudního dvora účastníkům řízení, členským státům a Komisi, jakož i Radě nebo Evropské centrální bance, je-li předmětem sporu platnost nebo výklad aktu některé z nich, a Radě nebo Evropskému parlamentu, je-li předmětem sporu platnost nebo výklad aktu, který společně přijaly.

Do dvou měsíců od tohoto oznámení mají účastníci řízení, členské státy, Komise a podle okolností i Evropský parlament, Rada a Evropská centrální banka právo předložit Soudnímu dvoru spisy účastníků řízení nebo vyjádření.

V případech uvedených v článku 234 Smlouvy o ES oznámí vedoucí soudní kanceláře Soudního dvora rozhodnutí vnitrostátního soudu státům, které jsou stranami dohody o Evropském hospodářském prostoru a nejsou členskými státy, jakož i Kontrolnímu úřadu ESVO uvedenému ve zmíněné dohodě, a které mohou do dvou měsíců od tohoto oznámení, jedná-li se o některou z oblastí působnosti zmíněné dohody, předložit Soudnímu dvoru spisy účastníků řízení nebo vyjádření.

Pokud dohoda týkající se určité oblasti uzavřená mezi Radou a jedním nebo více třetími státy stanoví, že tyto státy mají právo předkládat spisy účastníků řízení nebo vyjádření, pokud soud členského státu požádá Soudní dvůr o rozhodnutí o předběžné otázce spadající do oblasti působnosti dohody, je rozhodnutí vnitrostátního soudu obsahující uvedenou otázku také oznámeno dotyčným třetím státům, které mohou do dvou měsíců od tohoto oznámení předložit Soudnímu dvoru spisy účastníků řízení nebo vyjádření.

Článek 24

Soudní dvůr může vyzvat účastníky řízení, aby předložili veškeré dokumenty a poskytli veškeré informace, které pokládá za žádoucí. V případě odmítnutí to Soudní dvůr vezme na vědomí.

Soudní dvůr může rovněž požádat členské státy a orgány Společenství, které nejsou účastníky řízení, o veškeré údaje, jež považuje za nezbytné pro účely řízení.

Článek 25

Soudní dvůr může kdykoli pověřit kteroukoli osobu, sdružení osob, úřad, výbor nebo orgán podle své volby vypracováním odborného posudku.

Článek 26

Výslech svědků se provádí za podmínek, které stanoví jednací řád.

Článek 27

Vůči svědkům, kteří odpírají plnit svědeckou povinnost, vykonává Soudní dvůr pravomoci soudům obvykle přiznávané a může ukládat peněžité tresty za podmínek, které stanoví jednací řád.

Článek 28

Svědci a znalci mohou být vyslechnuti pod přísahou ve formě, kterou stanoví jednací řád, anebo způsobem, který stanoví právní řád domovského státu svědka nebo znalce.

Článek 29

Soudní dvůr může přikázat, aby byl svědek nebo znalec vyslechnut soudním orgánem v místě svého bydliště.

Tento příkaz se zašle k provedení příslušnému soudnímu orgánu způsobem, který stanoví jednací řád. Písemnosti, které byly získány na základě tohoto dožádání, se vracejí Soudnímu dvoru stejným způsobem.

Soudní dvůr nese náklady, pokud je případně nepřenese na účastníky řízení.

Článek 30

Každý členský stát posuzuje porušení přísahy svědky nebo znalci jako obdobný trestný čin spáchaný před svým vnitrostátním soudem v občanskoprávním řízení. Na základě oznámení Soudního dvora stíhá pachatele tohoto činu před příslušným vnitrostátním soudem.

Článek 31

Jednání je veřejné, nerozhodne-li Soudní dvůr z vážných důvodů z úřední povinnosti nebo na návrh účastníků řízení jinak.

Článek 32

V průběhu jednání může Soudní dvůr vyslýchat znalce, svědky i samotné účastníky řízení. Účastníci řízení však před ním mohou vystupovat pouze prostřednictvím svých zástupců.

Článek 33

O každém jednání se sepisuje protokol, který podepisují předseda a vedoucí soudní kanceláře.

Článek 34

Pořad jednání stanoví předseda.

Článek 35

Porady Soudního dvora jsou a zůstanou tajné.

Článek 36

Rozsudky musí být odůvodněny. Uvádějí se v nich jména soudců, kteří se účastnili rozhodování.

Článek 37

Rozsudky podepisují předseda a vedoucí soudní kanceláře. Vyhlášují se na veřejném zasedání.

Článek 38

Soudní dvůr rozhoduje o nákladech řízení.

Článek 39

Předseda Soudního dvora může ve zkráceném řízení, které se v nezbytném rozsahu může odchýlovat od určitých pravidel obsažených v tomto statutu a které bude upraveno jednacím řádem, rozhodnout o návrzích na odklad provádění nebo vykonatelnosti napadeného aktu podle článku 242 Smlouvy o ES nebo podle článku 157 Smlouvy o ESAE, na nařízení předběžných opatření podle článku 243 Smlouvy o ES nebo podle článku 158 Smlouvy o ESAE nebo na zastavení výkonu rozhodnutí podle čl. 256 čtvrtého pododstavce Smlouvy o ES nebo podle čl. 164 třetího pododstavce Smlouvy o ESAE.

V případě překážky na straně předsedy jej zastoupí jiný soudce za podmínek stanovených jednacím řádem.

Rozhodnutí vydané předsedou nebo jeho zástupcem má pouze předběžnou povahu a nepředjímá rozhodnutí Soudního dvora ve věci samé.

Článek 40

Členské státy a orgány Společenství mohou ve sporech předložených Soudnímu dvoru vstoupit do řízení.

Totéž právo má každá jiná osoba, která prokáže zájem na rozhodnutí sporu předloženého Soudnímu dvoru s výjimkou sporů mezi členskými státy, sporů mezi orgány Společenství nebo sporů mezi členskými státy a orgány Společenství.

Aniž je dotčen druhý pododstavec, mohou státy, které jsou stranami dohody o Evropském hospodářském prostoru a které nejsou členskými státy, jakož i Kontrolní úřad ESVO uvedený ve zmíněné dohodě, vstoupit do řízení ve sporech týkajících se některé oblasti působnosti zmíněné dohody.

Návrhová žádání obsažená v návrhu na vstup do řízení se omezí na podporu návrhového žádání jednoho z hlavních účastníků řízení.

Článek 41

Jestliže žalovaný nepodá písemné návrhové žádání, ačkoli byl řádně vyrozuměn, bude proti němu vydán rozsudek pro zmeškání. Proti rozsudku se lze odvolat ve lhůtě jednoho měsíce po jeho oznámení. Nerozhodne-li Soudní dvůr jinak, nemá odvolání odkladný účinek na výkon rozsudku pro zmeškání.

Článek 42

Členské státy, orgány Společenství a ostatní fyzické nebo právnické osoby mohou v případech a za podmínek, které budou stanoveny jednacím řádem, vznést námitky třetí osoby proti rozsudkům, jestliže se tyto rozsudky týkají jejich práv a jestliže byly vydány bez jejich účasti.

Článek 43

V případě pochybností o smyslu a dosahu některého rozsudku je Soudní dvůr příslušný podat jeho výklad na žádost kteréhokoli účastníka řízení nebo orgánu Společenství, jestliže prokáží, že mají na věci oprávněný zájem.

Článek 44

Obnovu řízení lze u Soudního dvora žádat jen z toho důvodu, že byly zjištěny nové rozhodné skutečnosti, které před vynesáním rozsudku nebyly známy Soudnímu dvoru ani účastníku řízení, který o obnovu žádá.

Obnovené řízení se zahajuje rozhodnutím Soudního dvora, které výslovně uvádí existenci nové skutečnosti, přiznává jí význam odůvodňující obnovení řízení a prohlašuje proto žádost za přípustnou.

Žádost o obnovu řízení není přípustná po uplynutí lhůty deseti let od vydání rozsudku.

Článek 45

Jednací řád stanoví prodloužení procesních lhůt z důvodu vzdálenosti.

Zánik nároku pro zmeškání lhůty nelze namítat, jestliže dotyčná strana prokáže působení náhody nebo vyšší moci.

Článek 46

Nároky vůči Společenství z mimosmluvní odpovědnosti se promlčují za pět let ode dne, kdy nastala skutečnost, na níž se zakládají. Promlčení se přerušuje buď podáním žaloby u Soudního dvora, nebo předběžnou žádostí, kterou poškozený předloží příslušnému orgánu Společenství. V naposledy uvedeném případě musí být žaloba podána ve lhůtě dvou měsíců stanovené v článku 230 Smlouvy o ES a v článku 146 Smlouvy o ESAE; podle okolností se použije čl. 232 druhý pododstavec Smlouvy o ES a čl. 148 druhý pododstavec Smlouvy o ESAE.

HLAVA IV

SOUD PRVNÍHO STUPNĚ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

Článek 47

Články 2 až 8, články 14 a 15, čl. 17 první, druhý, čtvrtý a pátý pododstavec a článek 18 se použijí na Soud a jeho členy. Příswaha uvedená v článku 2 se skládá před Soudním dvorem a rozhodnutí uvedená v člancích 3, 4 a 6 přijme Soudní dvůr po konzultaci se Soudem.

Ustanovení čl. 3 čtvrtého pododstavce a článků 10, 11 a 14 se přiměřeně použijí pro vedoucího soudní kanceláře Soudu.

Článek 48 ⁽¹⁾

Soud prvního stupně se skládá z dvaceti pěti soudců.

Článek 49

Členové Soudu mohou být povoláni, aby plnili úkoly generálního advokáta.

Úlohou generálního advokáta je předkládat veřejně, zcela nestranně a nezávisle odůvodněná stanoviska v některých věcech předložených Soudu a být mu tím nápomocen při plnění jeho poslání.

Kritéria pro výběr těchto věcí a postup povolávání generálních advokátů stanoví jednací řád Soudu.

⁽¹⁾ Článek změněn aktem o přistoupení z roku 2003. Viz dodatek na konci této publikace.

Člen povolaný k výkonu funkce generálního advokáta v určité věci se nesmí účastnit rozhodování v téže věci.

Článek 50

Soud zasedá v senátech o třech nebo pěti soudcích. Soudci volí ze svého středu předsedy senátů. Předsedové senátů složených z pěti soudců jsou voleni na dobu tří let. Mohou být zvoleni dvakrát po sobě.

Složení senátů a přidělování věcí jednotlivým senátům určí jednací řád. Ve věcech vymezených jednacím řádem může Soud zasedat v plénu nebo jako samosoudce.

Jednací řád může rovněž stanovit, ve kterých věcech a za jakých podmínek Soud zasedá ve velkém senátu.

Článek 51

Odchylně od pravidla obsaženého v čl. 225 odst. 1 Smlouvy o ES a v čl. 140a odst. 1 Smlouvy o ESAE je Soudní dvůr příslušný rozhodovat o žalobách uvedených v člancích 230 a 232 Smlouvy o ES a v člancích 146 a 148 Smlouvy o ESAE podaných členským státem proti:

- a) aktu nebo nečinnosti Evropského parlamentu nebo Rady nebo obou těchto orgánů jednajících společně, kromě:
- rozhodnutí přijatých Radou podle čl. 88 odst. 2 třetího pododstavce Smlouvy o ES,
 - aktů Rady přijatých podle nařízení Rady týkajícího se opatření na ochranu obchodu ve smyslu článku 133 Smlouvy o ES,
 - aktů Rady, kterými Rada vykonává prováděcí pravomoci v souladu s čl. 202 třetí odrážkou Smlouvy o ES;
- b) aktu nebo nečinnosti Komise podle článku 11a Smlouvy o ES.

Dále je Soudní dvůr příslušný rozhodovat o žalobách uvedených v týchž člancích podaných orgánem Společenství nebo Evropskou centrální bankou proti aktu nebo nečinnosti Evropského parlamentu, Rady, obou těchto orgánů jednajících společně nebo Komise nebo podaných orgánem Společenství proti aktu nebo nečinnosti Evropské centrální banky.

Článek 52

Předseda Soudního dvora a předseda Soudu určí vzájemnou dohodou, za jakých podmínek budou úředníci a jiní zaměstnanci Soudního dvora poskytovat služby Soudu, aby zajistili jeho chod. Některí úředníci a jiní zaměstnanci jsou podřízeni vedoucímu soudní kanceláře Soudu pod dohledem předsedy Soudu.

Článek 53

Řízení před Soudem se řídí hlavou III.

Řízení před Soudem bude podle potřeby upřesněno a doplněno jednacím řádem. Jednací řád se může odchýlit od čl. 40 čtvrtého pododstavce a článku 41 s ohledem na zvláštnosti sporů v oblasti práv duševního vlastnictví.

Odchylně od čl. 20 čtvrtého pododstavce může generální advokát předkládat odůvodněná stanoviska písemně.

Článek 54

Je-li žaloba nebo jiné podání určené Soudu omylem podáno vedoucímu soudní kanceláře Soudního dvora, předá je neprodleně vedoucímu soudní kanceláře Soudu; obdobně je-li žaloba nebo jiné podání určené Soudnímu dvoru omylem podáno vedoucímu soudní kanceláře Soudu, předá je neprodleně vedoucímu soudní kanceláře Soudního dvora.

Pokud Soud zjistí, že není příslušný k řízení ve věci, ve které je příslušný Soudní dvůr, postoupí věc Soudnímu dvoru; obdobně pokud Soudní dvůr zjistí, že je k řízení příslušný Soud, postoupí věc Soudu, který již poté nemůže prohlásit svou nepřislušnost.

Jsou-li Soudnímu dvoru i Soudu předloženy věci, které mají stejný předmět, týkají se stejné otázky výkladu nebo otázky platnosti stejného právního aktu, může Soud po vyslechnutí účastníků řízení přerušit řízení, dokud Soudní dvůr nevynes rozsudek, nebo je-li žaloba podána podle článku 230 Smlouvy o ES nebo podle článku 146 Smlouvy ESAE, upustit od projednání věci, aby umožnil Soudnímu dvoru o těchto věcech rozhodnout. Za stejných okolností může Soudní dvůr rovněž rozhodnout o přerušení řízení, které před ním probíhá; v tom případě řízení před Soudem pokračuje.

Pokud členský stát a orgán Společenství napadají tentýž akt, upustí Soud od projednání věci, aby umožnil Soudnímu dvoru rozhodnout o těchto žalobách.

Článek 55

Vedoucí soudní kanceláře Soudu oznámí konečná rozhodnutí Soudu, rozhodnutí, která řeší věc pouze částečně, nebo rozhodnutí o otázce týkající se příslušnosti Soudu nebo přípustnosti žaloby všem účastníkům řízení, jakož i všem členským státům a orgánům Společenství, přestože nevstoupily do řízení před Soudem.

Článek 56

Proti konečným rozhodnutím Soudu, proti rozhodnutím, která řeší věc pouze částečně, nebo proti rozhodnutím o otázce týkající se příslušnosti Soudu nebo přípustnosti žaloby lze ve lhůtě dvou měsíců od oznámení napadeného rozhodnutí podat opravný prostředek k Soudnímu dvoru.

Tento opravný prostředek může podat kterýkoli účastník řízení, jehož návrhovému žádání nebylo zcela nebo zčásti vyhověno. Jiní vedlejší účastníci řízení než členské státy nebo orgány Společenství mohou podat opravný prostředek, pouze pokud se jich rozhodnutí Soudu přímo týká.

S výjimkou sporů mezi Společenstvími a jejich zaměstnanci mohou tento opravný prostředek podat rovněž členské státy a orgány Společenství, které nevstoupily do řízení před Soudem. Tyto členské státy a orgány mají stejné postavení jako členské státy nebo orgány, které vstoupily do řízení v prvním stupni.

Článek 57

Opravný prostředek k Soudnímu dvoru proti rozhodnutí Soudu, kterým byl zamítnut návrh na vstup do řízení, může osoba, jejíž návrh byl zamítnut, podat ve lhůtě dvou týdnů od oznámení rozhodnutí o zamítnutí.

Účastníci řízení mohou podat opravný prostředek k Soudnímu dvoru proti rozhodnutím Soudu přijatým podle článku 242 nebo 243 nebo podle čl. 256 čtvrtého pododstavce Smlouvy o ES nebo podle článku 157 nebo 158 nebo podle čl. 164 třetího pododstavce Smlouvy o ESAE ve lhůtě dvou měsíců od jejich oznámení.

O opravných prostředcích uvedených v prvním a druhém pododstavci tohoto článku se rozhoduje postupem podle článku 39.

Článek 58

Opravné prostředky k Soudnímu dvoru jsou omezeny na právní otázky. Jsou přípustné pro nepřislušnost Soudu, pro nedostatky řízení před Soudem, které poškozují zájmy účastníka řízení podávajícího opravný prostředek, či pro porušení právních předpisů Společenství Soudem.

Opravný prostředek jen proti určení výše náhrady nákladů řízení nebo proti rozhodnutí, který z účastníků řízení je má platit, není přípustný.

Článek 59

Je-li podán opravný prostředek proti rozhodnutí Soudu, má řízení před Soudním dvorem písemnou a ústní část. Za podmínek stanovených v jednacím řádu může Soudní dvůr poté, co byli vyslechnuti účastníci řízení a generální advokát, rozhodnout bez ústního jednání.

Článek 60

Aniž jsou dotčeny články 242 a 243 Smlouvy o ES nebo články 157 a 158 Smlouvy o ESAE, nemá opravný prostředek odkladný účinek.

Odchylně od článku 244 Smlouvy o ES a článku 159 Smlouvy o ESAE nabývá rozhodnutí Soudu, které ruší nařízení, právní moci až dnem, kdy uplyne lhůta stanovená v čl. 56 prvním pododstavci tohoto statutu, nebo pokud je v této lhůtě podán opravný prostředek, dnem jeho zamítnutí, aniž je dotčeno právo účastníka řízení požádat Soudní dvůr na základě článků 242 a 243 Smlouvy o ES a článků 157 a 158 Smlouvy o ESAE o pozastavení účinků rozhodnutí, které bylo prohlášeno za neplatné, nebo o nařízení jiného předběžného opatření.

Článek 61

Je-li opravný prostředek opodstatněný, zruší Soudní dvůr rozhodnutí Soudu. Soudní dvůr může vydat sám konečné rozhodnutí ve věci, pokud to soudní řízení dovoluje, nebo věc vrátit zpět Soudu k rozhodnutí.

Je-li věc vrácena Soudu, je tento soud vázán právním názorem obsaženým v rozhodnutí Soudního dvora.

Je-li opravný prostředek podaný členským státem nebo orgánem Společenství, který nevstoupil do řízení před Soudem, opodstatněný, může Soudní dvůr určit, považuje-li to za nezbytné, které účinky zrušeného rozhodnutí Soudu jsou pro účastníky řízení zachovány.

Článek 62

V případech uvedených v čl. 225 odst. 2 a 3 Smlouvy o ES a v čl. 140a odst. 2 a 3 Smlouvy o ESAE může první generální advokát navrhnout Soudnímu dvoru, aby přezkoumal rozhodnutí Soudu, má-li za to, že existuje vážné nebezpečí narušení jednoty nebo souladu práva Společenství.

Návrh musí podat ve lhůtě jednoho měsíce od vyhlášení rozhodnutí Soudu. Soudní dvůr rozhodne ve lhůtě jednoho měsíce ode dne, kdy mu první generální advokát podal návrh, zda je rozhodnutí třeba přezkoumat.

Článek 62a

Soudní dvůr rozhoduje o otázkách, které jsou předmětem přezkumu, postupem pro naléhavé situace na základě spisu, který mu předá Soud prvního stupně.

Osoby uvedené v článku 23 a v případech stanovených v čl. 225 odst. 2 Smlouvy o ES a v čl. 140a odst. 2 Smlouvy o ESAE i účastníci řízení před Soudem prvního stupně mají právo předložit Soudnímu dvoru ve lhůtě stanovené k tomuto účelu své spisy nebo vyjádření k otázkám, které jsou předmětem přezkumu.

Před vydáním rozhodnutí může Soudní dvůr rozhodnout o zahájení ústního jednání.

Článek 62b

V případech stanovených v čl. 225 odst. 2 Smlouvy o ES a v čl. 140a odst. 2 Smlouvy o ESAE a aniž jsou dotčeny články 242 a 243 Smlouvy o ES, nemají návrh na přezkoumání a rozhodnutí o zahájení přezkumného řízení odkladný účinek. Shledá-li Soudní dvůr, že rozhodnutí Soudu prvního stupně ohrožuje jednotu nebo soulad práva Společenství, vrátí případ Soudu prvního stupně, který je vázán právním názorem Soudního dvora; Soudní dvůr může určit účinky rozhodnutí Soudu prvního stupně, které jsou pro účastníky řízení zachovány. Pokud však řešení sporu vyplývá, s přihlédnutím k výsledku přezkumu, ze skutkových zjištění, na nichž se zakládá rozhodnutí Soudu prvního stupně, rozhodne Soudní dvůr s konečnou platností.

V případech stanovených v čl. 225 odst. 3 Smlouvy o ES a v čl. 140a odst. 3 Smlouvy o ESUO, není-li navržen přezkum nebo rozhodnuto o zahájení přezkumu, nabývají odpověď nebo odpovědi Soudu prvního stupně na otázky, které mu byly předloženy, účinku uplynutím lhůt stanovených k tomuto účelu v čl. 62 druhém pododstavci. Je-li zahájen přezkum, nabývají odpověď nebo odpovědi, které jsou předmětem přezkumu, účinku po jeho skončení, pokud Soudní dvůr nerozhodne jinak. Shledá-li Soudní dvůr, že rozhodnutí Soudu prvního stupně narušuje jednotu nebo soulad práva Společenství, nahrazuje odpověď Soudního dvora na otázky, které jsou předmětem přezkumu, odpověď Soudu prvního stupně.

HLAVA IVa

SOUDNÍ KOMORY

Článek 62c

Ustanovení o pravomocích, složení a organizaci soudních komor zřízených podle článku 225a Smlouvy o ES a článku 140b Smlouvy o ESAE a o řízení před nimi jsou obsažena v příloze tohoto statutu.

HLAVA V

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 63

Jednací řády Soudního dvora a Soudu obsahují veškerá další ustanovení nezbytná k provádění a případnému doplňování tohoto statutu.

Článek 64

Až do přijetí pravidel o užívání jazyků v tomto statutu zůstávají v účinnosti ustanovení jednacího řádu Soudního dvora a jednacího řádu Soudu týkající se užívání jazyků. Veškeré změny nebo zrušení těchto ustanovení musí být provedeny postupem stanoveným pro provádění změn tohoto statutu.

PŘÍLOHA I

Soud pro veřejnou službu Evropské unie

Článek 1

Soud pro veřejnou službu Evropské unie (dále jen „Soud pro veřejnou službu“) má pravomoc rozhodovat v prvním stupni spory mezi Společenstvími a jejich zaměstnanci podle článku 236 Smlouvy o ES a článku 152 Smlouvy o ESAE, včetně sporů mezi každou institucí nebo subjektem a jeho zaměstnanci, které spadají do pravomoci Soudního dvora.

Článek 2

Soud pro veřejnou službu se skládá ze sedmi soudců. Na žádost Soudního dvora může Rada kvalifikovanou většinou rozhodnout, že zvýší počet soudců.

Soudci jsou jmenováni na dobu šesti let. Soudci, jejichž funkční období končí, mohou být jmenováni opakovaně.

Každé uvolněné místo se obsazuje jmenováním nového soudce na dobu šesti let.

Článek 3

1. Soudce jmenuje Rada postupem stanoveným v čl. 225a čtvrtém pododstavci Smlouvy o ES a čl. 140b čtvrtém pododstavci Smlouvy o ESAE po konzultaci s výborem zřízeným tímto článkem. Při jmenování soudců dbá Rada na vyvážené složení Soudu na co nejširším zeměpisném základě z řad státních příslušníků členských států a z hlediska zastoupení vnitrostátních právních systémů.

2. Každá osoba, která má občanství Unie a která splňuje podmínky stanovené v čl. 225a čtvrtém pododstavci Smlouvy o ES a čl. 140b čtvrtém pododstavci Smlouvy o ESAE, může předložit svou kandidaturu. Rada stanoví na doporučení Soudního dvora kvalifikovanou většinou podmínky a postupy pro předkládání a vyřizování kandidatur.

3. Zřizuje se výbor složený ze sedmi osob z řad bývalých členů Soudního dvora a Soudu prvního stupně a obecně uznávaných právníků. Rada rozhoduje na doporučení předsedy Soudního dvora kvalifikovanou většinou o jmenování členů výboru a pravidlech jeho fungování.

4. Výbor vydává stanovisko ke vhodnosti kandidátů na výkon funkce soudce Soudu pro veřejnou službu. Výbor připojí k tomuto stanovisku seznam kandidátů, kteří mají nejvhodnější zkušenosti na nejvyšší úrovni. Tento seznam musí obsahovat počet kandidátů, který odpovídá alespoň dvojnásobku počtu soudců, které má Rada jmenovat.

Článek 4

1. Soudci volí ze svého středu předsedu Soudu pro veřejnou službu na dobu tří let. Předseda může být zvolen opakovaně.

2. Soud pro veřejnou službu zasedá v senátech o třech soudcích. Ve věcech vymezených jednacím řádem může rozhodovat v plénu, v senátu o pěti soudcích nebo jako samosoudce.
3. Předseda Soudu pro veřejnou službu předsedá plénu a senátu o pěti soudcích. Předsedové senátů o třech soudcích jsou jmenováni za podmínek stanovených v odstavci 1. Je-li předseda Soudu pro veřejnou službu přidělen senátu o třech soudcích, předsedá mu.
4. Pravomoci a usnášeníschopnost pléna, jakož i složení senátů a přidělování věcí jednotlivým senátům určí jednací řád.

Článek 5

Články 2 až 6, 14 a 15, čl. 17 první, druhý a pátý pododstavec a článek 18 statutu Soudního dvora se použijí na Soud pro veřejnou službu a jeho členy.

Prísaha uvedená v článku 2 statutu se skládá před Soudním dvorem a rozhodnutí uvedená v člancích 3, 4 a 6 tohoto statutu přijímá Soudní dvůr po konzultaci se Soudem pro veřejnou službu.

Článek 6

1. Soud pro veřejnou službu se opírá o útvary Soudního dvora a Soudu prvního stupně. Předseda Soudního dvora, popřípadě předseda Soudu určí vzájemnou dohodou s předsedou Soudu pro veřejnou službu, za jakých podmínek budou úředníci a ostatní zaměstnanci Soudního dvora nebo Soudu poskytovat služby Soudu pro veřejnou službu, aby zajistili jeho chod. Někteří úředníci nebo jiní zaměstnanci jsou podřízeni vedoucímu soudní kanceláře Soudu pro veřejnou službu pod dohledem předsedy tohoto soudu.

2. Soud pro veřejnou službu jmenuje vedoucího své soudní kanceláře a upraví jeho postavení. Ustanovení čl. 3 čtvrtého pododstavce a články 10, 11 a 14 statutu Soudního dvora se použijí na vedoucího soudní kanceláře tohoto soudu.

Článek 7

1. Řízení před Soudem pro veřejnou službu se řídí hlavou III statutu Soudního dvora, s výjimkou článků 22 a 23 uvedeného statutu. Podle potřeby bude upřesněno a doplněno jednacím řádem tohoto Soudu.

2. Pravidla pro používání jazyků u Soudu prvního stupně se vztahují na Soud pro veřejnou službu.

3. Písemná část řízení zahrnuje podání návrhu a žalobní odpovědi, nerozhodne-li Soud pro veřejnou službu o nezbytnosti druhé výměny spisů účastníků řízení. Uskutečnila-li se druhá výměna spisů účastníků řízení, může Soud pro veřejnou službu se souhlasem účastníků řízení rozhodnout bez ústního jednání.

4. V každém stadiu řízení, včetně podání návrhu, může Soud pro veřejnou službu zkoumat možnosti smírného narovnání a může se pokusit o jeho usnadnění.

5. Soud pro veřejnou službu rozhoduje o nákladech řízení. S výhradou zvláštních ustanovení jednacího řádu se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.

Článek 8

1. Je-li návrh nebo jiné podání určené Soudu pro veřejnou službu omylem podáno vedoucímu soudní kanceláře Soudního dvora nebo Soudu prvního stupně, předá je neprodleně vedoucímu soudní kanceláře Soudu pro veřejnou službu. Obdobně, je-li návrh nebo jiné podání určené Soudnímu dvoru nebo Soudu prvního stupně omylem podáno vedoucímu soudní kanceláře Soudu pro veřejnou službu, předá je neprodleně vedoucímu soudní kanceláře Soudního dvora nebo Soudu prvního stupně.

2. Pokud Soud pro veřejnou službu zjistí, že není příslušný k řízení ve věci, ve které je příslušný Soudní dvůr nebo Soud prvního stupně, postoupí věc Soudnímu dvoru nebo Soudu prvního stupně. Obdobně pokud Soudní dvůr nebo Soud prvního stupně zjistí, že je k řízení příslušný Soud pro veřejnou službu, postoupí věc Soudu pro veřejnou službu, který již poté nemůže prohlásit svou nepříslušnost.

3. Jsou-li Soudu pro veřejnou službu i Soudu prvního stupně předloženy věci týkající se stejné otázky výkladu nebo otázky platnosti stejného právního aktu, může Soud pro veřejnou službu po vyslechnutí účastníků řízení přerušit řízení, dokud Soud prvního stupně nevynes rozsudek.

Jsou-li Soudu pro veřejnou službu i Soudu prvního stupně předloženy věci, které mají stejný předmět, prohlásí Soud pro veřejnou službu svou nepříslušnost, aby umožnil Soudu prvního stupně o věcech rozhodnout.

Článek 9

Proti konečným rozhodnutím Soudu pro veřejnou službu, proti rozhodnutím tohoto soudu, která řeší věc pouze částečně, nebo proti rozhodnutím o otázce týkající se příslušnosti soudu nebo přípustnosti žaloby lze ve lhůtě dvou měsíců od oznámení napadeného rozhodnutí podat opravný prostředek k Soudu prvního stupně.

Tento opravný prostředek může podat kterýkoli účastník řízení, jehož návrhovým žádáním nebylo zcela nebo zčásti vyhověno. Jiní vedlejší účastníci řízení než členské státy nebo orgány Společenství mohou podat opravný prostředek, pouze pokud se jich rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu přímo týká.

Článek 10

1. Opravný prostředek k Soudu prvního stupně proti rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu, kterým byl zamítnut návrh na vstup do řízení, může osoba, jejíž návrh byl zamítnut, podat ve lhůtě dvou týdnů od oznámení rozhodnutí o zamítnutí.

2. Účastníci řízení mohou podat opravný prostředek k Soudu prvního stupně proti rozhodnutím Soudu pro veřejnou službu přijatým podle článku 242 nebo 243 nebo podle čl. 256 čtvrtého pododstavce Smlouvy o ES a podle článku 157 nebo 158 nebo podle čl. 164 třetího pododstavce Smlouvy o ESAE ve lhůtě dvou měsíců od jejich oznámení.

3. Předseda Soudu prvního stupně může o opravných prostředcích uvedených v odstavcích 1 a 2 rozhodnout ve zkráceném řízení, které se v nezbytném rozsahu může odchylovat od určitých pravidel obsažených v této příloze a které bude upraveno jednacím řádem Soudu prvního stupně.

Článek 11

1. Opravné prostředky k Soudu prvního stupně jsou omezeny na právní otázky. Jsou přípustné pro nepříslušnost Soudu pro veřejnou službu, pro nedostatky řízení před tímto soudem, které poškozují zájmy účastníka řízení podávajícího opravný prostředek, či pro porušení právních předpisů Společenství Soudem pro veřejnou službu.

2. Opravný prostředek jen proti určení výše náhrady nákladů řízení nebo proti rozhodnutí, který z účastníků řízení je má platit, není přípustný.

Článek 12

1. Aniž jsou dotčeny články 242 a 243 Smlouvy o ES a články 157 a 158 Smlouvy o ESAE, nemá opravný prostředek k Soudu prvního stupně odkladný účinek.

2. Je-li podán opravný prostředek proti rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu, má řízení před Soudem prvního stupně písemnou a ústní část. Za podmínek stanovených v jednacím řádu Soudu prvního stupně může tento soud poté, co vyslechne účastníky řízení, rozhodnout bez ústního jednání.

Článek 13

1. Je-li opravný prostředek opodstatněný, zruší Soud prvního stupně rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu a vydá rozhodnutí ve věci sám. Pokud spor nedovoluje rozhodnout ve věci, vrátí věc zpět k rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu.

2. Je-li věc vrácena Soudu pro veřejnou službu, je tento soud vázán právním názorem obsaženým v rozhodnutí Soudu prvního stupně.

Protokol (č. 7)

**připojený ke Smlouvě o Evropské unii a ke smlouvám
o založení Evropských společenství (1992)**

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

SE DOHODLY na následujícím ustanovení, které se připojuje ke Smlouvě o Evropské unii a ke smlouvám o založení Evropských společenství.

Žádná ustanovení Smlouvy o Evropské unii nebo smluv o založení Evropských společenství nebo smluv a aktů tyto smlouvy pozměňujících nebo doplňujících se nevztahují na použití článku 40.3.3 Ústavy Irska v Irsku.

Protokol (č. 8)

**o umístění sídel orgánů a některých subjektů a útvarů
Evropských společenství a Europolu (1997)**

ZÁSTUPCI VLÁD ČLENSKÝCH STÁTŮ,

S OHLEDEM na článek 289 Smlouvy o založení Evropského společenství, článek 77 Smlouvy o založení Evropského společenství uhlí a oceli a článek 189 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii,

S OHLEDEM na Smlouvu o Evropské unii,

MAJÍCE NA PAMĚTI A POTVRZUJÍCE rozhodnutí ze dne 8. dubna 1965, a aniž jsou dotčena rozhodnutí o sídlech budoucích orgánů, subjektů a útvarů,

SE DOHODLI na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o Evropské unii a smlouvám o založení Evropských společenství:

Jediný článek

- a) Evropský parlament má sídlo ve Štrasburku, kde se konají plenární zasedání, která trvají 12 měsíců, včetně zasedání o rozpočtu. Doplňující plenární zasedání se konají v Bruselu. Výbory Evropského parlamentu zasedají v Bruselu. Generální sekretariát Evropského parlamentu a jeho útvary sídlí v Lucemburku.
 - b) Rada má sídlo v Bruselu. Během měsíců dubna, června a října zasedá v Lucemburku.
 - c) Komise má sídlo v Bruselu. Útvary vyjmenované v člancích 7, 8 a 9 rozhodnutí ze dne 8. dubna 1965 sídlí v Lucemburku.
 - d) Soudní dvůr a Soud prvního stupně mají sídlo v Lucemburku.
 - e) Účetní dvůr má sídlo v Lucemburku.
 - f) Hospodářský a sociální výbor má sídlo v Bruselu.
 - g) Výbor regionů má sídlo v Bruselu.
 - h) Evropská investiční banka má sídlo v Lucemburku.
 - i) Evropský měnový institut a Evropská centrální banka mají sídlo ve Frankfurtu.
 - j) Evropský policejní úřad (Europol) má sídlo v Haagu.
-

Protokol (č. 9) o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii (1997)

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

MAJÍCE NA PAMĚTI, že kontrola vlastních vlád jednotlivými vnitrostátními parlamenty, pokud jde o činnosti Unie, je záležitostí ústavního uspořádání a praxe každého členského státu,

PŘEJÍCE SI však podnítit větší zapojení vnitrostátních parlamentů do činností Evropské unie a zvýšit jejich možnost vyjadřovat se k záležitostem, které pro ně mohou mít zvláštní význam,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o Evropské unii a smlouvám o založení Evropských společenství:

I. INFORMOVÁNÍ VNITROSTÁTNÍCH PARLAMENTŮ ČLENSKÝCH STÁTŮ

1. Všechny podklady pro konzultace vydané Komisí (zelené a bílé knihy a sdělení) se neprodleně předávají vnitrostátním parlamentům členských států.

2. Návrhy právních předpisů Komise určené Radou v souladu s čl. 207 odst. 3 Smlouvy o založení Evropského společenství se v přiměřené době sdělí tak, aby vlády členských států mohly zajistit, že je vnitrostátní parlamenty řádně obdrží.

3. Mezi okamžikem, kdy Komise předá Evropskému parlamentu a Radě ve všech jazycích návrhy právních předpisů nebo návrhy na opatření podle hlavy VI Smlouvy o Evropské unii, a mezi okamžikem, než se tyto návrhy dají na pořad jednání Rady ke schválení nebo k přijetí společného postoje podle článku 251 nebo článku 252 Smlouvy o založení Evropského společenství, musí uplynout lhůta šesti týdnů, ledaže existují naléhavé důvody, které se uvedou v aktu nebo ve společném postoji.

II. KONFERENCE VÝBORŮ PRO EVROPSKÉ ZÁLEŽITOSTI

4. Konference výborů pro evropské záležitosti (dále jen „COSAC“), ustavená v Paříži ve dnech 16.–17. listopadu 1989, může orgánům Evropské unie dávat podněty, které považuje za účelné, zejména k návrhům právních aktů, které jí mohou předložit zástupci vlád členských států na základě vzájemné dohody s ohledem na projednávanou věc.

5. COSAC může zkoumat kterýkoli návrh nebo podnět týkající se vytváření prostoru svobody, bezpečnosti a práva, který by mohl mít přímý vliv na práva a svobody jednotlivců. Evropský parlament, Rada a Komise jsou informovány o všech podnětech COSACu podle tohoto odstavce.
 6. COSAC může Evropskému parlamentu, Radě a Komisi předložit jakýkoli podnět týkající se normotvorné činnosti Unie, který považuje za vhodný, zejména pokud jde o použití zásady subsidiarity, o prostor svobody, bezpečnosti a práva a o otázky týkající se základních práv.
 7. Podněty COSACu nezavazují vnitrostátní parlamenty ani nepředjímají jejich postoje.
-

Protokol (č. 10)
o rozšíření Evropské unie (2001)

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘIJALY následující ustanovení, která se připojují ke Smlouvě o Evropské unii a ke smlouvám o založení Evropských společenství:

Článek 1

Zrušení protokolu o orgánech

Zrušuje se Protokol o orgánech s ohledem na rozšíření Evropské unie, připojený ke Smlouvě o Evropské unii a ke smlouvám o založení Evropských společenství.

Článek 2

Ustanovení o Evropském parlamentu

1. Ode dne 1. ledna 2004 s účinností od začátku volebního období 2004–2009 se v čl. 190 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství a v čl. 108 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii první pododstavce nahrazují tímto:

„Počet zastupitelů volených v jednotlivých členských státech je stanoven takto:

Belgie	22
Dánsko	13
Německo	99
Řecko	22
Španělsko	50
Francie	72
Irsko	12
Itálie	72
Lucembursko	6
Nizozemsko	25

Rakousko	17
Portugalsko	22
Finsko	13
Švédsko	18
Spojené království	72“.

2. S výhradou odstavce 3 je celkový počet zastupitelů v Evropském parlamentu ve volebním období 2004–2009 roven počtu zastupitelů uvedenému v čl. 190 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství a v čl. 108 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii, k němuž se připočte počet zastupitelů nových členských států vyplývající ze smluv o přistoupení podepsaných nejpozději dne 1. ledna 2004.

3. V případě, že celkový počet zastupitelů uvedený v odstavci 2 bude nižší než 732, provede se poměrná oprava počtu zastupitelů, kteří mají být zvoleni v každém členském státě, tak, aby jejich celkový počet byl co nejbližší 732, přičemž však tato oprava nesmí vést k tomu, aby počet zastupitelů, kteří mají být zvoleni v každém členském státě, překročil počet stanovený v čl. 190 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství a v čl. 108 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii pro volební období 1999–2004.

Rada přijme za tímto účelem rozhodnutí.

4. Odchylně od čl. 189 druhého pododstavce Smlouvy o založení Evropského společenství a od čl. 107 druhého pododstavce Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii, v případě vstupu smluv o přistoupení v platnost po přijetí rozhodnutí Rady podle odst. 3 druhého pododstavce tohoto článku, může počet zastupitelů v Evropském parlamentu dočasně překročit 732 po dobu použitelnosti uvedeného rozhodnutí. Stejná oprava, jaká je uvedena v odst. 3 prvním pododstavci tohoto článku, se provede u počtu zastupitelů, kteří mají být zvoleni v daném členském státě.

Článek 3

Ustanovení o přidělování váhy hlasům v Radě

1. ⁽¹⁾ (Zrušen)

⁽¹⁾ Odstavec zrušen aktem o přistoupení z roku 2003.

2. Při každém přistoupení se práh uvedený v čl. 205 odst. 2 druhém pododstavci Smlouvy o založení Evropského společenství a v čl. 118 odst. 2 druhém pododstavci Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii vypočte tak, aby práh kvalifikované většiny vyjádřený v hlasech nepřekračoval práh vyplývající z tabulky v prohlášení o rozšíření Evropské unie, obsaženém v závěrečném aktu konference, jež přijala Niceskou smlouvu.

Článek 4

Ustanovení o Komisi

1. ⁽¹⁾ Ode dne 1. listopadu 2004 s účinností od začátku funkčního období první Komise po tomto dni se čl. 213 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství a čl. 126 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii nahrazuje tímto:

„1. Členové Komise jsou vybíráni podle celkové způsobilosti a poskytují veškeré záruky nezávislosti.

Komise se skládá z jednoho státního příslušníka z každého členského státu.

Počet členů Komise může být změněn jednomyslným rozhodnutím Rady.“

2. Jakmile Unie dosáhne počtu dvaceti sedmi členských států, nahrazuje se čl. 213 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství a čl. 126 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii tímto:

„1. Členové Komise jsou vybíráni podle celkové způsobilosti a poskytují veškeré záruky nezávislosti.

Počet členů Komise je nižší než počet členských států. Členové Komise jsou vybíráni na základě rovné rotace, jejíž podrobnosti stanoví jednomyslně Rada.

Počet členů Komise určí Rada jednomyslným rozhodnutím.“

Tato změna je použitelná ode dne začátku funkčního období první Komise po dni přistoupení dvacátého sedmého členského státu Unie.

3. Rada jednomyslným rozhodnutím po podpisu smlouvy o přistoupení dvacátého sedmého členského státu Unie stanoví:

— počet členů Komise,

⁽¹⁾ Odstavec změněn aktem o přistoupení z roku 2003.

- způsoby rovné rotace zahrnující kritéria a pravidla nezbytná k automatickému stanovení složení po sobě následujících obsazení Komise na základě těchto zásad:
- a) členské státy budou naprosto rovnocenné, pokud se týče pořadí a délky přítomnosti jejich státních příslušníků v Komisi; v důsledku toho rozdíl mezi celkovými počty funkčních období vykonávaných státními příslušníky dvou členských států nesmí být nikdy vyšší než jedna;
 - b) s výhradou písmene a) je každé po sobě následující obsazení Komise utvořeno tak, aby uspokojivým způsobem odráželo demografické a geografické rozpětí mezi všemi členskými státy Unie.
4. Každý stát, který přistoupí k Unii, má v okamžiku svého přistoupení až do doby, kdy se použije odstavec 2, právo na jednoho člena Komise své státní příslušnosti.
-